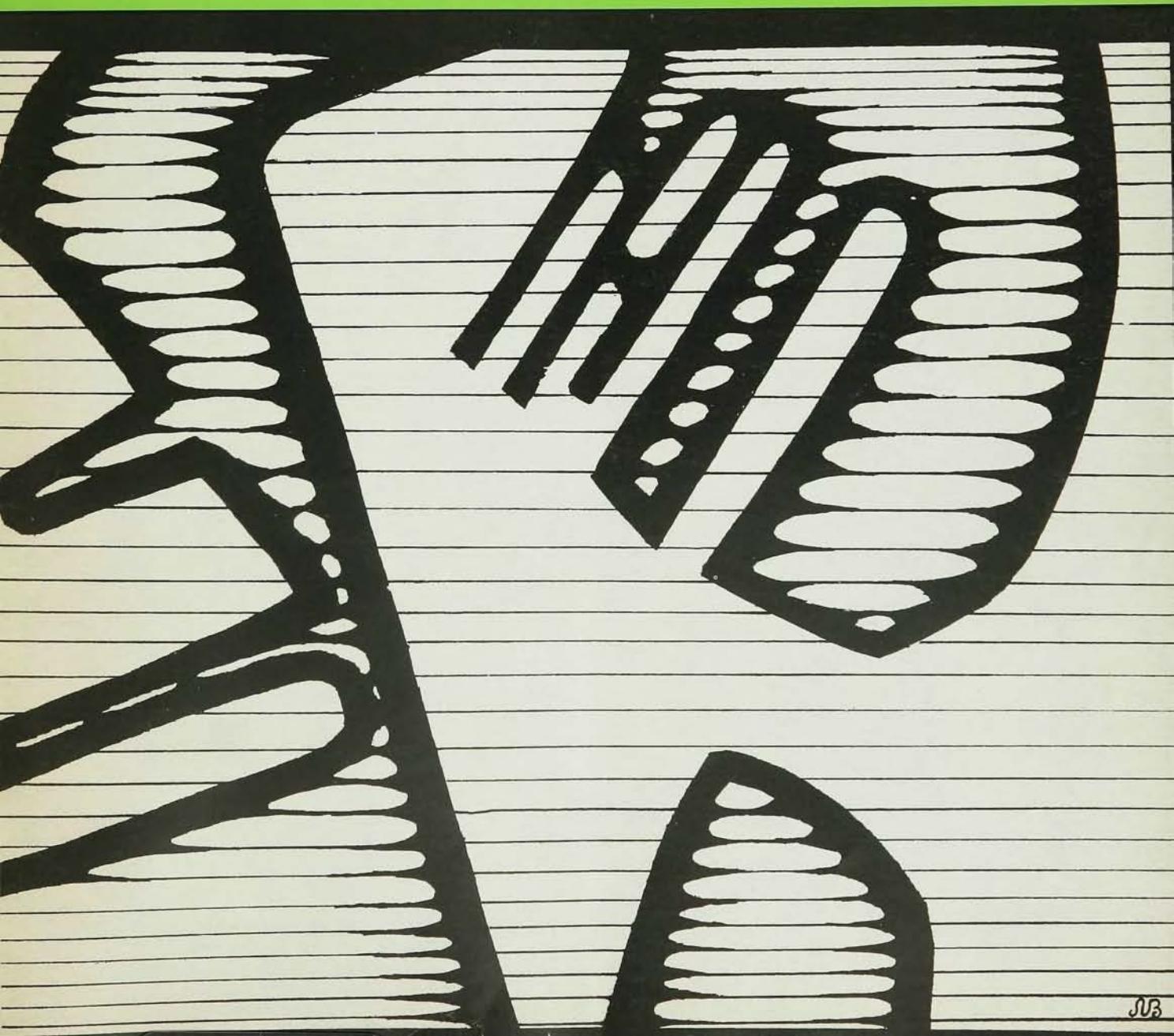

ЮНАК

ЛЮТИЙ 1966 FEBRUARY

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Головний редактор — пл. сен. П. С. Головна Пластова Булава. Головини референт видав — пл. сен. П. С. Ю. Пасецкий, ПЧ. Редагус колегія. Головиний редактор — пл. сен. О. Тарнавський, ПЧ. Омишневич, См. Технічне оформлення — пл. сен. О. Тарнавський, ПЧ. сен. Я. Елліс. Головиний адміністратор — пл. сен. О. Тарнавський, ПЧ.
Річна передплата: США і Канада — 5.00 дол., Австралія — 1.10.0, Австрія — 90 шп., Аргентина — 250 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Брітанія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямками та вимогами юнацького віку читачів. Статті, дописи, розгадки тощо слід слати на адресу редакції. У справах передплат і оголошень треба звертатися до адміністрації.

Зміст

Сторінка

- 1 З гаври Старого Вовка
- 1 Д. Струк: Казка
- 1 Історичний календар
- 2 Пластунни в літературі
- 6 Скоб білохвостий
- 7 Молоде перо
- 11 Молоді таланти
- 14 Бурлака: Захопливий світ звуку
- 15 Пластункам на вушко
- 16 Поради Подруги Даді
- 16 Гутірка Деді Юрка
- 17 Лісова шкоча
- 18 Спішу до Ксені (пісня)
- 19 Наша хроніка
- 23 Загадки
- 24 Розгадки
- 25 Для вмілих рук
- 26 Шерльок Голмс
- 27 Від адміністрації

Ілюстратори: ст. пл. Енч Ковшевич, пл. сен. Дарія Даревич, пл. розв. Лілея Волянська, ст. пл. Тит Геврик, Богдан Певний, Софія Лада, Юрій Слупчинський, Микола Оконь. Рисунок на обкладинці пл. розв. Лілея Волянської.

З НАШОГО СТАВЛО

Д. Струк

КАЗКА

американським і канадським
українцям

Дуба жолудь Дикий Вітер
Захопив у буйні шати
І заніс у край чужий;
Між осики його кинув,
Між осиками він ріс.

Як осика, він вже думав —
Як осика, говорив.
Та, хоч як за тим він мріяв,
І осик про те просив,
Він в осика не змінився!

Бо давно Господь завів:
ТОЙ, ХТО ЖОЛУДЕМ РОДИВСЯ,
ЗАВЖДИ ДУБОМ БУДЕ ВІН!

І той жолудь, хоч осичин,
Але дубом таки є:
Дубом був і дубом буде,
Дубом виріс — ним помре.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

- 2. 2. 1812 р. Народився славний український байкар — поет Євген Гребінка.
- 10. 2. 1852 р. Помер автор повісти «Тарас Бульба» Микола Гоголь.
- 12. 2. 1924 р. Загинула героїчною смертю Ольга Басараб.
- 21. 2. 1942 р. Розстріляно письменницю Олену Телігу.
- 22. 2. 1860 р. Народилася найславніша українська артистка Марія Заньковецька.
- 24. 2. 1608 р. Помер князь Костянтин Острозький, опікун української культури.
- 25. 2. 1871 р. Народилася поетеса Леся Українка.
- 26. 2. 1886 р. Народився славний український мистець-графік Юрій Нарбут.

Дорогі Читачі!

Пригадуєте — ми не раз писали, що хочемо, щоб наш ЮНАК був і Вашим журналом? Щоб Ви не тільки ЮНАКА читали, але і його творили — дописували до нього!

І поволі наше бажання-мрія сповняється. Цьогомісячне число - це в більшості твори юнацького пера. Ви, наші читачі і співпрацівники, є нашими репортерами та дописувачами. Ви присилаєте свої спомини з таборів, прогулянок, мандрів, пишете про події Вашого міста, гуртка...

Та Ви також **присилаєте свої власні твори** — чи це оповідання, чи вірші, чи коломийки. Цьому ми зокрема раді. Хто зна, може цей наш ювілейний франківський рік пощастить нам усім і, може, хтось із ВАС піде слідами Івана Франка!

Тож пробуйте своїх сил, свого пера! Ми радо Вам допоможемо!

Л-ка

ЮВІЛЕЙНИЙ ФРАНКІВСЬКИЙ РІК 1966

Цього року ми відмічуємо 110-річчя народження і 50-річчя смерті визначного українського поета й письменника **ІВАНА ФРАНКА**.

ПЛАСТУНИ В ЛІТЕРАТУРІ

В різних ділянках культурного життя пластуни займають чільне місце. І в нашій сучасній українській поезії також. Маємо пластунів і серед старшого покоління наших поетів, і серед середнього, а також серед тих, що починають тепер свої твори друкувати. Серед молодих рядів нашого юнацтва ми також заперимічуємо надійні сили. Починаючи від пластунів-сеньйорів аж до пластунів юнаків та юначок — хочемо тут показати сучасний (а може й майбутній) вклад пластунів у нашу літературу.

БОГДАН КРАВЦІВ

Пластун-сеньйор керівництва, Богдан Кравців, співредактор «Свободи», дійсний член НТШ, поет, публіцист і літературознавець. Він є видатним представником того покоління, що виросло по першій світовій війні, свою юність присвятило українській революційній справі, а тепер збагачує

джерела української культури і науки.

Активну участь в українському житті розпочав Богдан Кравців 1923-го року, коли 19-літнім юнаком вступив на філософічний факультет Таємного Українського Університету у Львові і став редактором пластового часопису «Молоде Життя». Ще рік перед тим він вступив до куреня УСП «Лісові Чорти», саме тоді, коли по-явився в друку його перший вірш.

Пластова, літературна і політична діяльність нашого поета розвивались рівночасно. У 24 роки він був комендантом старших пластунів, головою Союзу Української Націоналістичної Молоді в Західній Україні, і також співредактором журналу «Юнацтво». Рік пізніше вийшла його перша збірка віршів «Дорога» (1929), потім «Промені» (1930), «Сонети і строфи» (1933) і «Пісня пісень» (1934). 1938 року появилася також збірка його літературних публіцистичних статей «Дон Кіхот в Альказарі».

Під час останньої війни поет Кравців працював редактором і видавцем українських часописів у Берліні. Опісля редагував пластові журнали «На Сліді», «Молоде Життя», і видавав ще кілька збірок своєї лірики. Поселившись у Філадельфії, Б. Кравців редагував пластовий юнацький журнал «Молоде Життя», був членом Головної Пластової Булави (1955-57), головою КПС

(1955-57), і від 1957-60 головою Крайової Пластової Ради у США. Спершу він працював у редакції часопису «Америка», а від 1955 року є співредактором «Свободи».

Богдан Кравців є автором великої кількості літературознавчих праць і статей. Ось у зредагованій ним антології поезії поляглих, замордованих і засланих поетів «Обірвані струни» (Нью-Йорк 1955) є його передмова і довідка. Популярна книжка «Поети чумацького шляху» (нова поезія в Україні) з 1962 р. має велику супровідну статтю редактора Кравцева. Він також написав ряд статей на тему картографії України та української мітології.

У США вийшли ще дві збірки поезій Богдана Кравцева — «Зимозелень» (1951) і «Дзвенислава» (1962) — вінок сонетів. «Дзвенислава» є також тим цікава, що вона є весільним подарунком батька, пластуна й поета — своїй дочці, також пластуниці.

ОД

ТИМ, ЩО В ДОРОЗІ

"Ой, забарився місяць у крузі"

З народньої колядки

Тим, що в дорозі, місяцю ясен,
Ой, що в дорозі в ніч оцю темну
в далекім полі одним-одніськи
як біла далеч і біле небо,

тим, що в дорозі збилися з путі,
по бездоріжжі в заметах блудять,
і перед ними ніщо не світить,
лиш вовчі очі і біла хуга, —

тим, що в дорозі мають за друга
і за кохання тільки багаття,
в яким згоряють, як шлях бездолені,
їх сміле серце й одважні думи, —

всім тим в дорозі, місяцю ясен,
дай же багато золота — срібла,
світлого сйва, хай воно душі
і бездоріжжя й шляхи освітить, —

то і зрадіють ті, що в дорозі,
ой, що в дорозі зимної ночі,
то і зрадіють, місяцю ясен,
поки їм зійде світле сонце!

ВОЛОДИМИР ЯНІВ

Володимир Янів вступив до Пласту мавши 13 років (1921 р.). Сім років пізніше він уже був комендантом Уладу Українських Старших Пластунів. З Пластом зв'язані також початки його поетичної творчості. Активний у студентські роки, як провідник українського студентства на західних українських землях, В. Янів був одним із засновників націоналістичного літературного гуртка, «Листопад», а будучи на становищі редактора «Студентського Шляху», запровадив у ньому окремий літературний відділ, що об'єднав молодих письменників (1932 - 34). Він був активним учасником нашої визвольної боротьби на рідних землях.

Від 1939 р. Володимир Янів щораз більше присвячується науковій праці, зокрема досліджуванню української духовності, а від 1953 р. ще й працює в Українському Християнському Русі на пості його президента. Він також є членом Головної Ради Міжнародної Унії Католицької Преси та Міжнародної Федерації Католицьких Мужчин. 1964 р. його іменовано лицарем-командиром ордену св. Григорія Великого.

В. Янів є звичайним професором психології та соціології в Українському Вільному та Католицькому університетах; є також дійсним членом НТШ і науковим секретарем НТШ в Європі та Історично-Філософської секції НТШ.

Пластун-сеньйор В. Янів тепер співпрацює в пластовому журналі «Пластовий Шлях». Досі він уже видав такі збірки поезій: «Сонце і гра-ти» (1941), «Листопадові фрагменти» (1941) і «Шляхи» (1951). Тепер наш пластовий поет го-тує до друку збірку подорожніх есеїв.

Богдан Кравців

ЖУРАВЛІ

Блищать поля важким сріблом землі
і золотіє ліс осіннім листом:

Далеко в хмарі кличуть журавлі
з ясним сонцем в далечині одплисти.

В незнану далечинь, де буйні дні
пливуть ударами їх крил невтомних,
горять на грудях відблиском вогнів
і кличуть світ їх криком невтомонним.

Де чорна ніч далекі нічліги
говорять вічно їм, як добра мати,
і вся тремтить од дикої жаги
їх снів мандрівних — смілих і багатих.
(зі збірки "Кораблі")

Володимир Янів

ПЕРЕБІЙ ПРУТА

Із гуком ринуть бистрі хвилі,
Зо шумом котяться зі скель.
Пливуть-пливуть — срібlistі, білі
І сиплять тисячі капель...

Рвуть береги в безжальнім гніві,
— То в піні вже веселки сміх,
В безжурній радості — в пориві
Кинчать десь в безвістях свій біг...

Лиси спливаються з лісами,
Мандрують з хвилями, пливуть:
Зелений вал перед очима
Веселі хвилі сріблом тчуть!

Велична, — чарівна природа
Замкнула нас в святиню мрій:
Тут жах і сум, журба й свобода:
Це Прута славний Перебій.

Релігійний настрій, що проявився уже в цьому вірші, уповні відданий у циклі "Ікони", в якому В. Янів висловився досі найповніше. Ось зразок:

В ДЕРЕВ'ЯНІЙ ЦЕРКОВЦІ

Тремким ореолом червоним
Цілує увечері промінь
Зчорнілі убогі ікони.

А очі самотні у ньому
Обнови шукають, і сили
По спеці, по праці, по втомі.

Замовкли слова, заміли,
Без руху спинилися руки.
Аж біль, в глибині скам'янілий,
У промені згинув без звуку.

Цим віршем, друкованим у пластовому місячнику "Молоде Життя" (за серпень-жовтень 1926) дебютував В. Янів як письменник.

ПАСТЕЛІ (літо)

Так тихо... Моляться лани в покорі
Багатством золота й зерном колосся.
Жагуче сонце й туди синь в просторі,
І в невідоме йти дороги просять...

Идуть дні... В послукіпках врожай багатий
Благословить пурпурою проміння.
Задума прийде по полях блукати!
І на стерні від сонця темні тіні.

Ще радість в золоті і сміх в блакиті,
Проте вже щось пройшло, чогось нам досить.
І знаємо — життя й бажань неситі —
Що йдуть роки та сивіє волосся.

Іти! — іти! — незвершене й прочуте
Ловити завжди нам і здоганяти!
Іти! не думати! На мить забути
Всі мрії втеряти, весь біль і втрати.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

Мабуть багато з Вас, наші читачі, познайомилися у своєму дитячому віці хоч із кількома творами Лесі Храпливої. Могло це бути з її книжечками чи хоч із новацьким журналом «Готуйсь». Мені вона з книжок завжди ввижалась лісовою мавкою. І нею

властиво таки була, бо була у старшо-пластунському курені «Лісові Мавки». У поезії, Леся Храплива почала пробувати своїх сил дуже рано. Отож, коли їй було щойно вісім років, її вірш «Жнива» уже появився друком. Очевидно, замилювання до писаного слова в неї проявляється, коли дев'ятилітньою приступила до видавання журнальчика в одному примірнику — присвяченого її бабуні. Повний текст був Лесин: вірші, оповідання та ілюстрації. Два роки пізніше вона видає з товаришками клясну газетку. Тим творчим шляхом вона крокує і по сьогодні.

Уже старшою пластункою будучи, Леся друкувала свої вірші в різних журналах та часописах. Згодом вийшла її перша збірка «Іскри», заходом І-го куреня УПС ім. С. Тисовського (до якого вона тепер належить). Описля вона видала для дошкільного віку кілька книжок («Забавки Мартусі», «Ростикова казка», «Писанка українським дітям»). Для новацького віку написала Леся «Вітер з України» (том 1 та 2), «Козак Невмирака», «На весь Божий рік» (декламатор), «Ластівочка», і сценки: «Найбільший дарунок» та «Антипкові пригоди».

Для молоді Леся написала такі твори: «Отаман Воля» (із життя українців в Америці, про пекучі й цікаві проблеми в житті нашої молоді) та «У темряві» (психологічні нариси із життя повстанців на основі розповідей про правдиві, цікаві й бурхливі події).

В журналістиці Леся Храплива знана як редактор журналу «Готуйсь» (уже 11 років). Вона також редагувала два роки старшо-пластунський журнал «Іскра сокільської ватри», а тепер співпрацює при видаванні журналу для новацьких виховників «Вогонь Орлиної Ради».

У Німеччині Леся Храплива студіювала медицину, а пізніше в Нью-Йорку ботаніку, із чого й одержала ступінь магістра в Колумбійському університеті. Тепер вона працює в ділянці клінічної бактеріології.

Із пластових обов'язків та постів майже кожний є Лесі знаний, бо вона вже багато їх сповняла: від гніздової, кошової, референтки новачок, референтки преси при КПС, крайової комедатки та багато інших. Вона вела численні кур-

си новацьких виховників, і сама має третій ступінь Кадри Виховників.

Крім своєї письменницької та пластової діяльності Леся ще є асистентом та лектором в Інституті Українознавства при НТШ та Педагогічному Інституті при НТШ в Нью-Йорку. Її спеціалізація — це дитяча українська література.

Різноморне зацікавлення та активність Лесі Храпливої пізнати з її приналежності до таких товариств: НТШ (член Управи), Союз Українських Журналістів Америки й Канади, член управи Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку, заступник голови ОПДЛ і представник його на США, член секції журналісток при Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій та інші.

Леся Храплива

ІСКРА

*З неспокійним вогнем мерехтячої хвої.
Із полін, що тремтінням палким пройнялись,
Із казкового полум'я ватри ясної
Народилася іскра в заранні колись.*

*І побачила іскра: заслухані зорі,
Місяченько пливе крізь розмріяну синь.
Верховіттям шепочуть смереки угорі,
У простір піднімається хвиля пісень.*

*І побачила іскра: задивлені очі,
А в зірницях — світання нової доби.
І віночками сплетені коси дівочі,
Непокірні, завзяті козацькі чуби.*

*І побачила іскра: блакитні хустини,
А на грудях знам'я тричарівних лелій...
І полинула іскра у безміри сині,
І потонула в тиші прозоро-ясній.*

*Як за бурею знов відчинилися хмари,
Пролунав у провалля грізний хмаролом.
Розгорілись вогні понад кручі Ізари,
Покотились пісні каменистим руслом.*

*Там зібралися знов, в кого мрійливі очі
Не злякались жаху грізної доби:
Там віночками сплетені коси дівочі,
Непокірні, завзяті козацькі чуби.*

*І не знати, чи з ватри ця іскра злетіла,
Чи скотилася вниз крізь розмріяну синь.
Що тремтінням гарячим серця розпаліла,
Що розжарила тугою світлих вершин...*

*А як знову у портах прогуділи сирени,
Понесли в невідоме струнки кораблі
По бездонних, запінених хвилях скажених
Мерехтячі серця до нової землі.*

І в пустинях сухих, і під шум Ніягари,
Під полярною зіркою, в гущі ліян,
Загорілась невидана казка вогнями,
Здивувались сузір'я натхненням пісням.

І не знати, чи з ватри ця іскра злетіла,
Чи зродилася в серці глибоко на дні,
Що лелій тричарівне знам'я золотила,
Що хчустини збирала у круг кри вогні.

Що розсвітить розкриті тугою очі,
Поки знов на світанні нової доби
Біля ватри посходяться: коси дівочі,
Непокірні, завзяті козацькі чуби...

Коли знов зашумлять рідним віттям ялини
І зірниці розсвітяться здійсненням мрій,
Іскра в безмірі рідного неба полине
Розплинеться у тиші, як у зорі ясній...

Леся Храплива

НА СВІТАНКУ

Піддаються зорі тихій втомі
І в тумані —

долини сумні.

А верхи неспокійний промінь
Запалив...

Мерехтять у вогні!

Натягнули наплечники туго.

— Нас все більше!

— І ще хтось іде!

— Здоганять ми ідем нашу тугу.

Що в долинах —

немає ніде!

Розшукати весну невідому.

Що не тут.

Та обіцяна нам,

Де на горах кучерявих —

промінь,

А над скелями —

простір орлам!

Леся Храплива є представником другого покоління наших поетів, а тепер назріває вже й молодше, третє та четверте покоління.

У грудневому числі з 1965 р. Ви вже читали про ст. пластуна ДАНКА СТРУКА, «Бурлака», (дивись теж 1-а сторінка у цьому числі).

ОЛЕГ КОВЕРКО

Ровесником Данка є також Олег Коверко з куреня УСП «Лісові Чорти». Він народився в Україні 1937 року. Свої перші спроби в поезії, разом з Данком, почав друкувати в старшопластунському журналі «До Висот». Також він друкується у курінному виданні «Листи до братів фаміліянтів».

Минулого року кілька його віршів видрукував журнал «Сучасність» та друге число збірника «Слово» (видання Спілки Українських Письменників). Олег Коверко є активним старшим пластуном у пластовій станиці в Чикаго.

Олег Коверко

ЧЕКАННЯ

Я чекатиму на весну,
щоб стрінути тебе
в саду райдуги,

на долонях білої лілеї,
на оксамитах червоних тюльпанів
у поцілунку півмісяця.

Я ждатиму. Довго ждатиму,
щоб побачити знову

синє колювання роси,
зелений розпач дерев,
бурю теплового соку
і плач білої кори.

Ждатиму.

Шукатиму твоє лице
у самоті

за параваном білих сліз,
у пориві
на схрещених стовпах землі,
у ніжності
на чорному шовку постелі,
у жертві
на дні хвилювань і болю.

ЛЕСЯ МАСЮК-РАКОВСЬКА

Із старших пластунок виступає в поезії Леся Масюк-Раковська, членка куреня УСП «Буриверхи». Вона зацікавлена еспанською та німецькою мовами та політичними науками. Свою магістерську працю написала на тему «Дон Жуан в еспанській та українській літературах».

Від минулого року її вірші почали друкувати деякі журнали й часописи: «Смолоскип», «Свобода», «До Висот».

Леся Масюк-Раковська

РАННЯ ОСІНЬ

*Хтось нанизав голуби на небо
Завтра помандрує серпень в далечинь
Бабиного літа пучка, мов на сполох,
Мов на просторах, б'є в осінній дзвін.*

*Та сьогодні ще співає небо
І потім подвоює блакить
Сонце розцілює камені,
Рій жоржин жагуче пломенить.*

*Хоч річка пливе у безконечність
Ніби не скувають її прозорих дум,
Оksamитні метелики марять про вічність
Золотінь закрилась вже в кленовий шум.*

ЖОВТЕНЬ

*Там де жовтень розшавівся барвами
В гамі золотих пожеж,
Ти ходи зі мною схилами
Там де сосни досягають шпилеві
І дуби заякорюють безмежжя.
Ти ходи зі мною, я розкажу
Як полям'ям холодним,
Мов вогнями незгоримими,
Ти ходи зі мною, я покажу
Як ліси горять.*

ПЕРЕДБАЧЛИВИЙ ХЛОПЧИНА

До аптеки вбігає хлопчина з переляканими очима і звертається до аптекаря:

— Чи маєте якісь ліки проти болю?

— А де в тебе болить, хлопче?

— В тій хвилині ще не болить, але мій батько саме тепер почав переглядати мої шкільні завдання.

ФІЛАТЕЛІСТ

СКОБ БІЛОХВОСТИЙ НА ДЕРЖАВНІЙ МАРЦІ

Як старий філателіст, ще з часів, коли працював у Міністерстві Пошт і Телеграфів Української Народньої Республіки в Києві в 1917 р., збирав я різні марки. На жаль, мої збірки залишилися на Рідних Землях.

Спочатку стратив я охоту далі збирати поштові марки. Але маю прикмету філателістів: вони рідко коли можуть покинути прив'язаність до маленької поштової марки, і ця охота пробудилася в мене і на місцях нового поселення. Однак з тою зміною, що я перестав збирати всі марки, також не збираю марок якоїсь одної держави, а цілу свою увагу звернув на один лише відділ філателії, а саме марки із зоологічною тематикою.

Альбом з уложенням звірят, пташат та інших животин, який я маю, є надзвичайно цікавий.

Недавно появились цілі серії марок у Польщі. Такі гарні серії: котів, псів, доісторичних уже вигинулих звірів та птах — варті уваги філателістів.

Між птахами є кілька орлів, теж і наш Скоб Білохвостий. Долучаю цю поштову марку та заохочую філателістів до збирання марок з природознавства: звірів або квітів, одне і друге так пов'язане з життям пластуна в природі, спонукає їх глибше і уважніше виявляти свою любов до природи.

Л. Бачинський

Скоб білохвостий. Оригінальна світлина пл. сен. Т. Яцурі. Зі збірок Пластового Музею в Клівленді.

І наше юнацтво цікавиться літературою та хочем «плекай талант, шукай знання, щоб вивели те-коли у США пластова праця проходила під кличем «плекай талант, шукай знання, щоб вивели те-бе на справжнє верхогір'я», — юначки таки старались це виконувати. Тут подаємо кілька прикладів творів їхнього пера.

ВЕСНОЮ

Цього року зустрічаю
Чотирнадцяту весну...
Прийде ніч, і я не знаю
Чи засну, чи не засну...

Полетіла б — якби крила,
Аж туди — у світ святий,
Де зірок мандрує сила
Й плине місяць золотий.

Першу зірку б запитала,
Чи й у них уже тепло,
Чи й у них весна настала
Все на світі розцвіло?

Чи пташки й у них співають,
Дні і ночі, ночі й дні, —
Сон зіркам з очей зганяють,
Як зганяють тут мені?...

... Ніч минає... Я дрімаю...
Ось-ось крильцями махну...
Чотирнадцяту вітаю,
Розуквітчану весну!

Уля Д.

Впав чорний цвіт
У білий світ.
Людина в тумані,
В кашкеті, в чорному пальті
Прямує у прийдешнє;
А чорні круки в тумані
Під хмари піднесли
І десь у крику, в метушні,
Людина втратила себе,
І серце в камінь проміняла,
А совість вітром рознесла.

Молоде перо

Чи лиш провалля залишилось?
Чи очі в темряві замкнуть
І в смерть із темряви пройти?
Ах, життя — коли ж ти оживеш?
Коли завітне життя плід
У барви квітів на весні?
Коли поборе чорний король-чоловік?

Христя Гордієнко і Леся Станнів,
гурток «Незабудьки», Філадельфія

ШКОЛА

Впало сонце на дахи міста.

Ранок.

Відбилося проміння золотом.

Осінь.

Пролунав радісний сміх.

Молодість!

Прозвучав гостро дзвінок.

Школа!

Сірі мури люблю,
Друзів своїх,
Звук рідної мови,
Рідну пісню люблю!

Паде золоте листя,

Осінь.

Падуть слова професорів,

Наука.

Закарбовує ум нове знання,

Поступ!

Падуть картки календаря,

Субота

— Це рідна школа.

Чужими вулицями міста йду.

Рідне тепло несучи,

В життя,

З рідної школи несучи.

пл. розв. Орест Новаківський

Курси Українознавства ім. Гр. Сковороди,
Торонто.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ім. Гр. Сковороди в Торонті

● Як ти можеш ходити до двох шкіл? Маєш на те час?

● Чи не мішаєш української мови з англійською?

Такі питання ставлять нам часто наші товаришки з англійської школи. Зовсім ні, відповідаємо їм. Обома мовами володіємо однаково добре. А гордимось тим, що ми є студентами найстаріших Курсів Українознавства у Торонті і, мабуть, у Канаді. Ще тільки три роки і вони матимуть двадцять років праці поза собою та із півтори сотки матурантів. Ми можемо похвалитись, що на наші Курси доїжджають студенти з Гемилтону, Сент Кетеринс, з Ошави. Ми можемо похвалитись і прекрасними нашими професорами.

Хто незнайомлений з нашими Курсами, може собі подумати, що праця на Курсах кінчається з навчанням по клясах. Але це не так! У нас є літературний гурток, що поглиблює знання про улюблених поетів. На нашій шкільній сцені проходила Лесі Українки «Орґія» і «Лісова пісня», і «Мина Мазайло» М. Куліша, і «Тарас Шевченко на хуторі у Білозерських» О. Копач, «Енеїди» та «Спудеї» Гоголя і багато іншого. У нас було багато вечорів реторик і деклямацій, де виступало звичайно багато наших студентів. На милих, приємних «Вечорах над Дніпром» з початку шкільного року, молодші курсанти мають змогу пізнавати старших і приємно побавитись.

Кожного робу вибираємо Студентську Радку, що має немало справ, от хоч би видати наші «Проблиски», маленький журнал. Але надзвичайно важливою подією нашого життя на Курсах є матуральна забава. Цієї хвилини очікує кожний з нас. Матурантки в довгих бі-

лих сукнях, матуранти в токсідах — чуються, як царівни і царевичі. Вони залишають наші Курси з радістю і жалем. Дивна комбінація почувань, що їх ніколи не забудемо.

Олена Головата і Дарія Лада

Торонто

ЛІС

Ліс великий, ліс малий,
Ліс є гарний і сумний,
Ліс зелений, ліс брудний.
В лісі є гриби і діти.
В лісі гори, гори чорні.
Це є мій вірш про ліс...

Ярослава Струц,

гурток «Берізки», Чикаго

“НОВИЙ СОКІЛ”

Це ж липень — час таборування,
Дівочих співів, сподівання,
На щоглі й прапор повіває,
Що Пласт живе тут, сповіщає.

Тут шатра стали на поляну,
І все влаштовано за пляном,
Стежки камінням викладаєм,
А на прогулянках — співаєм.

При батрі личка наші сяють,
Нас подруги не забувають,
А командантка як навчає,
Співать бунчужна помагає.

Вночі на стійці як стояли,
Тхорів там часто помічали,
Вони приходили тихенько,
Тягли в нас тістечка любенько.

Раз хуртовина як завилала,
То нам шатро була звалила,
Ми ж речі зручно підкладали,
Діру ж плащем старим заткали.

пл. уч. Леся Яцків

гурток «Лісові Мавки»

34 кур. ім. 500 Героїнь з Кінґру
Сиракузи, США

ТАЖ ЦЕ БУВ СЕКРЕТ

Ніколи не думала, що дійде до того, що я буду про це із своєї власної, непримушеної волі людям признаватися. Таж щойно два місяці тому, коли Богдан дражнив і лякав Марусю і мене тим, що він про нашу маленьку пригоду розповість новачкам, а ще й до того напише до таборової хроніки, але ми його просили і молили, щоб він того не реклямував. Богдан таки змилосердився і не сказав ні живій душі. А ось тепер я сама публічно розповідаю про цю пригоду.

Як я вже згадала, це було два місяці тому, на новацькому таборі на Новому Соколі. Ми (сестрички) вирішили, що на Івана Купала новачки підуть на теренову гру шукати «цвіту папороті». Приготувати трасу ми добровільно зголосили Ляльку. Бідна Ляля перший раз на Соколі, та й не знала терену, і взяла собі Сяню до помічі. Цілий день обидві бігали по лісах і шукали. Аж пізно по полудні, вони обидві подрапані, обсмазовані болотом, заявили, що траса готова і добре зазначена.

Було заплановано, що новачки самі будуть іти, але останньої хвилини ми вирішили, щоб для всякої безпеки з кожною групою йшла одна сестричка. А щоб їй не було нудно, з нею — для товариства — піде ще одна сестричка. Лялька тоді подумала, що було б неприємно, щоб сестричка скомпромітувалась, і докладно описала трасу — де кожний знак, де кожний лист, і що в ньому пише.

Маруся і я пішли з першою групою. Нас Оленка, наша бунчужна, завела до початку траси, аж до першого знака на маленькому мостику. Тому що ця теренова гра була так приготовлена, що новачки могли б іти самі, Маруся і я посіла їх наперед, а самі йшли за ними.

Трохи дивно нам було, що дорога веде в групку густо зарослих сосен, але ми йшли за нашими новачатами. Ще дивніше стало, як вони нас вели повз сосни, між сосни, навкруги сосен, під сосни, а не виходили на ніяку полянку, де мала б бути студня з першим листом.

Не тяжко догадатись, що Маруся і я трохи заговорились і спочатку не завважили, що ми вже з десять хвилин кружляємо поміж тими самими соснами. Коли ми це вже спостерегли, ми дійшли до висновку, що напевно ми трошки, ні, не загубились, а просто відійшли від траси, Маруся погнала наперед до наших провідниць і сказала їм добре шукати за знаками, а тимчасом я лишилась позаду і заплуталась між галузками, шукаючи за якимсь знаком.

Уже не тільки ми поднервовані, але й новачки затривожились: «Сестричко, чи ми загубились?» «Сестричко, чи я ще колись побачу свою маму?» Очевидно, Маруся і я запевняли що не загубились, і що ми йдемо правильно, і що їхні знамениті сестрички знають дорогу, тільки треба добре розглядатись за знаками.

Ще трохи так помандрували і домовились, що було б краще, щоб одна з нас, Маруся, пішла спереду та очолювала цю парадку. Ну, Маруся веде, а я розгублено ганяю і шукаю за знаками. Щоб хоч один знайшовся!

Якось я відстала від усіх, ляжу на колінах, оглядаю всі дерева згори і здолони, і тихенько собі проклинаю Ляльку, що вона видумала таку трасу. Раптом, з-поміж галуззя висувається рука і чути: «Псст, Дарко, ходи сюди». Дивлюсь, а то Богдан. Думаю собі: «От і знайшов час і пору забавляться! Тут ми посеред такої катастрофи, а йому в голові тільки збитки». Кажу йому лишити мене в спокої, прошу його, щоб він пішов геть, а впертий хлопець далі за мною сунеться і намовляє піти з ним.

Аж узяв мене за руку і силою потягнув за собою. Біжу я за ним, а по дорозі до нас долучився й Осип. Не можу уявити, що це має означати. Аж раптом, що це таке? Ми вийшли на мостику, де гра почалась, стрілка одна показує дорогу кругом одного деревця, а далі на полянку, де стоїть студня, у котрій захований лист.

У поспіху я не встигла подякувати Богданові і Осипові за їхню допомогу, а побігла до лябіринту сосен, де Маруся блукала з половиною новацького табору. Там тільки сказала, щоб усі за мною йшли, і завела їх туди, де щойно була з тими добродушками, котрі врятували нашу честь (було б дуже й дуже соромно дітям признаватись, що непомільні сестрички загубились).

Поки новачки читали лист, я глипнула на годинник, і побачила, що наступна вже повинна ось-ось сюди надходити. Аж ось із-за дерева вилазить потішна постать Богдана. Він блисквично показав, куди далі нам іти і зник. Новачки навіть і не завважили, коли він появився. Тільки лист був прочитаний, а я бігом їм показую, куди йти далі.

По дорозі я встигла розповісти здивованій Марусі, яким то чудом я зненацька знаю дорогу. Нас цілу дорогу, аж до самого кінця, непомітно

провадив Богдан. А дійшовши до мети, він перестав ссириватися. Алеж тоді нам довелося терпіти! Він і Осип не могли перестати з нас набиватися. Лякали, що новачкам розкажуть, як то сестрички знайшли трасу. Ще гірше, твердили що напишуть до таборової хроніки.

А проте вони ані одного ані другого не зробили. Щоправда, довго Маруся і я мусіли вислухувати, як з нас і хлопці і сестрички насміхаються. Але то лишилося такою внутрішньою таємницею. Тепер чомусь, я сама перед світом це розповідаю. Сама точно не знаю причини, але догадуюсь, що, мабуть, тому, що волю сама розповісти про це, а ніж щоб Богдан мав змогу нас шантажувати.

пл. розв. Дарка Якимчук
гурток «Чайка», 2 Курінь УПЮ-ок
ім. Лесі Українки, Нью-Йорк

ІСТОРІЯ ОДНОГО ЯБЛУКА

Я є яблуко. Я називаюся Франц Петро Йосиф Яблуко III і хочу вам розповісти свою історію.

Я народився на великому дереві, де жили мої батьки. Коли я був ще молодим, моїх батьків забрали яблукоїди, які називались люди. Ці люди забрали мою маму і зварили з неї овочевий суп. Мого тата зарізали і зробили з нього пляцок.

Восени, коли я став червоним, люди знову вернулися до мого дерева. Мої товариші наказали мені прикидатися недобрим, щоб люди мене не забрали.

Я пробував, але був такий гарний, що люди мене не залишили. Вони взяли мене з дерева і кинули до великого мішка, де було багато інших яблук, яких я не знав. Ці яблука дуже великі, і я перелякався.

За короткий час одна людина взяла наш мішок і понесла нас до авто. Коли авто було наповнене, ми почали їхати. Люди завезли нас до великого будинку, який називається крамниця. У крамниці нас поклали на полиці і ми там лежали цілу ніч.

На другий день нас пробудив великий галас. У крамниці було дуже багато людей. Одна людина прийшла і взяла мене до свого кошика. Зі мною був мій товариш Ярема Іван Яблуко.

Людина вийшла зі склепу і пішла з нами до своєї хати. Коли прийшла до хати, то кинула нас до великої білої шафи, де було дуже зимно. Мені здається, що люди звуть цю шафу холодильником.

Учора людина взяла мого товариша Ярему. Я знаю, що вже його більш ніколи не побачу.

Я ще живий і жду своєї долі.

Гурток «Конвалії»
14 курінь, Філадельфія

ПЕРЕВЕРНЕНЕ ШАТРО

Із кожного табору є одна подія, про яку ми не забуваємо. З минулорічного табору "Юні Мрії" на "Новому Соколі" біля Боффало, США, лишилося мені в пам'яті наше перевернене шатро. Сталось це так.

Над ранком усі поволі починають будитися. За хвилину чути один довгий свисток і слово "вставання". Ми всі вискакуємо з мішків до снування і збираємо штанці і блюзки на руханку. У шатрі робиться непорядок. Час від часу чути чийсь голос: "де мій черевик?" або "хто взяв мої шкарпетки?"

Раптом чути свисток на збірку на руханку. По руханці ми кинулися порядкувати. Спершу треба знайти свою блюзку і спідничку з-поміж тих на підлозі, а тоді почати стелити ліжко, чекатися і порядкувати у валізках і в наплечниках. З нашого шатра двоє дівчат завжди спізналося на молитву. По молитві ми побігли по менажки, а потім пішли на снідання.

Ранок минув спокійно на звичайних зайняттях. По обіді почало захмарюватися. У нашому шатрі двоє дівчат мали заборонені в таборі речі — радіо. Ним подруга показала, ми успіли довідатися, що нас "зачепить" гурган. Незадовго зірвався сильний вітер і почав падати дощ.

Раптом один шнур від шатра обірвався, а тоді другий. У шатрі було чути голоси: "Поможіть мені" або "заклич подругу!" Незадовго цілий бік шатра впав. Ми стояли на дворі, мокли і тримали шатро, щоб не впало. Але ми шатра не втримали і воно таки впало. Ми чим скорше скинули дощовики і понакривали ліжка, валізки і наплечники. Незабаром перестав падати дощ, і ми з поміччю подруг поставили наше шатро.

Пл. прих. Уляна Дзюба
гурток "Соловейки"
40 кур. УПЮ-ок ім. кн. Ольги
Боффало, США

МОЛОДІ ТАЛАНТИ

ДОРІАН РУДНИЦЬКИЙ

віолінчеліст

Доріан походить з родини музик: мати співачка (Марія Со-кіл), а батько (Ан-тін Рудницький) композитор, диригент і піяніст. Отже, не дивно, що Доріан, як і його брат Роман, почав цікавитись музикою в дуже молоденькому віці. Спершу він учився в знайомій віолінчелістки Ельзи Гілгер у Філадельфії;

на ці лекції він кожного тижня їздив по 50 миль.

Бувши ще в середній школі, Доріан грав у Симфонічній оркестрі східних стейтів, а пізніше в оркестрі Ратгерського університету. Далі він учився у Луїджі Сільва з Джуліярд школи, а потім у славного віолінчеліста Моріса Айзенберга. В нього він тепер далі вчиться в Джуліярд, у Нью-Йорку, і має закінчити ці студії цього року.

Минулого року Доріана зустріло особливе відзначення: на рекомендацію проф. Айзенберга він одержав повну стипендію на «майстеркурс» у Португалії — і це вже вдруге! Будучи там, він виступав в Лісбоні, Есторілі та інших містах — як перший український артист.

Тепер в Джуліярд Доріан є головою шкільної студентської ради. Від минулої осені він також почав уже концертувати на збірних і власних концертах (Філадельфія, Нью-Йорк, Маямі).

РОМАН РУДНИЦЬКИЙ

піяніст

Старшому братові Доріана, Романові тепер двадцять три роки. Про нього наші і чужі слухачі і читачі вже багато чули і читали. Почав він учитись грати на фортепіані і на скрипці маючи ледве чотири роки, а у сім років він дав свій перший

концерт, як піяніст і скрипаль, одночасно. У дев'ять років він уже був фіналістом конкурсу філадельфійської симфонічної оркестри.

Пізніше вчився він також у славної вчительки фортепіану, Розіни Левін (яка вчила також славного тепер Ван Клайберна). Після за-

кінчення середньої школи в Томс Ривер (Нью-Джерсі), він продовжує студії як стипендіант в Джуліярд, в Нью-Йорку. Там він здобув свій бакалавреат 1964 року, а вже минулого року і ступінь магістра.

Минулого червня Роман виїхав до Італії та Австрії, запрошений туди двома славними піаністами — В. Кемпфом та Ф. Вюрером.

Від одинадцятого року життя Роман Рудницький концертував у США, як теж у Торонті. Як соліст, він грав уже з двадцятьма оркестрами, маючи репертуар з двадцятип'яти творів. На протязі своїх студій Роман здобув багато різних нагород на конкурсах. Минулого літа він став переможцем (першуним) на Міжнародному конкурсі в Моцартеум у Зальцбурзі, а потім одним із восьми фіналістів всесвітнього конкурсу в Мюнхені (з 59 суперників), а далі одним із фіналістів всесвітнього конкурсу в Женеві у Швейцарії, здобуваючи п'яте (з 83 учасників). На ці конкурси Романа вибрав і вислав «Інститут міжнародного виховання», який в імені американського Міністерства Закордонних Справ (Стейт Департамент) спонсорує участь американських віртуозів у міжнародних музичних змаганнях.

Досі Роман одержав багато почесностей: у містах Дітройт та Омага з нагоди концертів йому вручено золоті ключі міста. В рідному повіті Романа уже два рази був проголошений день імені Романа Рудницького; від міської ради він діставав відзначення, губернатор Нью-Джерсі йому gratулював листами і телеграмами і т. п.

Музичні критики пишуть про Романа Рудницького словами найвищого призначення, і майже завжди підкреслюють його українське походження, із чого він дуже гордий (і сам плавко говорить по-українському).

В жовтні Роман здобув на славному американському міжнародному конкурсі Левентріт в Нью-Йорку, в Карнері гол, друге місце поруч із трьома виконавцями. За це він одержав трирічний контракт від фундації Левентріт на бодай тридцять концертів річно (у цілих США) та поважну грошову нагороду. Він також вибраний одним з молодих віртуозів, які виступатимуть як артисти в Лікольн Сентр (Нью-Йорк), представляючи сучасне американське музичне виконавче мистецтво.

Два брати Рудницькі знаходяться на шляху до міжнародної слави і признання. Для нашої молоді, яка вивчає музику, це гарні приклади до наслідування. Вони є прикладом, як при наявності таланту та наполегливої праці можна досягнути непересічних успіхів.

МАРУСЯ ШЕВЧУК

журналістка

Юначка Маруся Шевчук уже деякий час допомагає редакції новацького журналу «Готуйсь»; цього літа на таборі «Стежки Культури» вона була в редакції таборової одноднівки «Естафета», де успішно здала іспит умілости із журналістики. А ось тепер вона вже сама є головною редакторкою шкільної газетки «Наша зірниця» Василянської дівочої академії на Фокс Чейс у США (дивіться її статтю у цьому числі під наголовком «Свою Україну любіть...»).

Маруся пробує також своїх сил у поезії і прозі. Бажаємо їй дальших успіхів у журналістиці, студіювати її та стати одною з наших кращих журналісток.

Ми поволі осягаємо нашу мрію, — щоб ЮНАК наш був головно виягом творчості і думок нашого юнацтва. Ось саме тут подаємо гутірку одної із Ваших товаришок. Напишіть, чи Ви з нею погоджуєтесь і які Ваші думки щодо порушеної тут справи. — Редакція.

СВОЮ

УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ...

(слова Т. Шевченка)

(За «Нашим Життям»)

Юність порівнюють не раз із гіським потоком, що із гуком спливає зі скель і дзюрчить по гірському камінні. Він безжурний, і ніщо не всилі його зупинити. Нічим не стримати й нашої молодости. І вона гомінка й безжурна. Та затримавшись на тім порівнянні, побачимо, що струмок поступово збагачується водами у своєму бистрому ході, стає річкою, води якої з повагом плывуть далі до мети. Чи ж не так мало б бути і з нами? Чи не мали б ми збагачувати нашої юности багатствами знання і досвіду? Подумаймо над тим. Адже ми, здобувши знання, легше дійдемо до мети, з певністю та із задоволенням сповненого обов'язку.

Приглянувшись до історичних подій, побачимо, що саме молодь давала почин новим ідеям і рухам у процесі розвитку людства. Багато людей покладає у житті й політиці надію на молодь. Це саме відноситься і до нас. Для того, щоб ми могли відіграти ролі в суспільстві, мусимо нашою працею здобути знання, використовуючи кожен окремий момент можливості для цього. Ми мусимо собі здати справу з того, що на наше покоління тепер покладає надію Україна, а наше минуле накладає обов'язки на нас. Час нам поглянути на булаву і «Заповіт», які незадовго перейдуть у наші руки!

Перебування в Америці не виключає праці для України, лише вимагає інших засобів, ніж були стосовані в давніші часи і в інших обставинах. Від інтелігентної людини вимагається широкого знання: від українця чи українки тим більше. Волі у цей час не здобудемо зброєю, бо її не маємо, але досягнути можемо багато інтелектом і працею в духовій сфері. Для цього саме треба наш широкого знання, — із світової культури, а особливо ознайомлення з українською історією, культурою і географічними положеннями України. За здобутком знання слідує і практичне вживання й виявлення його. Ми не повинні приховувати нашого національного походження — ми радше повинні гордитися ним. Скільки маємо доказів захоплення у світі нашими хорами, звичаями та милозвучністю нашої мови! Нашим обов'язком є ширити ці скарби народу. Ми збагачуємо нашу людяність до Америки, вносячи в її скарбницю елементи української культури й духовості.

Пісок, що вимірює в годиннику час, часто непомітно пересипається у минуле, і незабаром і ми станемо на межі молодости й перейдемо в літо, а далі і в осінь життя. Поглянемо тоді на рвучкість юности своєї. І з задоволенням усміхнемося, що ми того скарбу не випустили марно здолоні, але своєю працею і ми додали зусиль для здійснення українських національних ідеалів.

пл. розв. Маруся Шевчук, Нью-Йорк

Курені УСІ і УІС Перші Сієжі улаштовують табір „Сієжки культури“

Ч. 2 в другій половині серпня 1966 р.
на пластовій оселі «ВОВЧА ТРОПА»
в Іст Четам, США.

● Цей табір є тільки для пластунок (у віці від 16—28 років), ЗАЦІКАВЛЕНИХ в ділянках УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

● Зайняття відбуватимуться гуртками зацікавлень (літературний, мистецький, мовний, журналістичний, драматичний, танцювальний і т. п.).

● Для заавансованих буде окрема програма і зайняття.

● Велика частина часу буде присвячена самодіяльності гуртків та індивідуальній творчості.

● Прелегентами та інструкторами будуть відомі діячі української культури.

● Кандидати на табір повинні зазнакомитись із підставовою лектурою, список якої вже можна одержати.

По інформації треба звертатися до: пл. сен. Ларсен
Онишкевич на адресу:

Mrs. L. Onyshkevych, Nassau Garden Apts. L 19,
180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J. 08638

Траємнищі цікавого ЗАХОПЛИВИЙ СВІТУ СВІТ ЗВУКУ

Коли ви говорите, коли хочете поділитись своїми думками чи почуваннями з іншими, ви вживаєте форми звуку — голос. Коли ви слухаєте викладів учителя, що вживає звуку — мову, то ви вчитеся.

Ми признаємо факт, що людина вчиться, навчає інших та виявляє свої побажання найстаршим в історії людства засобом, себто вживає форму звуку — мову. Від хвилини, коли примітивній людині вдалось перший раз загудіти на порожньому бамбусі, до сьогоднішніх прекрасних опер та симфонічних оркестр, людина не перестала запалюватись звуками музики.

Первісна людина грає на бамбусовій сопілці

Застановляючись над явищем звуку, ми приходимо до переконання, що навіть найбільш тривіальний (звичайний) звук має своєрідне значення: трахкотіння збірниками на сміття досвітком рано, означає, що місто очищує вулицю. Несамовите гаркотіння тяжких моторів перед сходом сонця запевнює нас, що будемо мати в крамницях свіже молоко, яйця чи помаранчі.

Майже всі люди тепер уже знають про надзвичайну, унікальну сонарову систему лилика. Це маленьке сотворіння є майже зовсім сліпе, але може прецизно літати і ловити швидкі комахи в леті. Щоб цього доконати, лилики виділяють із себе безупинно звуки дуже високої частоти; ці звуки відбиваються від поближких предметів і є ловлені вушками лилика. На основі того відлуння лилики орієнтуються і навігують.

Звуки ці, які виділяють лилики, є такої високої частоти, що людське вухо їх не чує. Такий звук називається «ультразвуком» або «ультратонічними хвилями».

Лилики послуговуються "сонарем" при літання.

Недавно відкрито, що дельфіни теж орудують високоякісною сонаровою системою — яка є навіть краща від найкращих сонарових систем, збудованих сучасною технікою. Американська морська фльота під теперішню пору студіює інтенсивно сонарову систему дельфінів, надіючись поліпшити сонарові системи на воєнних кораблях. Дельфіни видають не лиш ультразвук, але і звичайний звук, який можна почути людським вухом. Д-р Дж. Ліллі провів багато дослідів у цій ділянці із своїми забавними дельфінами в дослідній станції на Вірджін Островах. Він умістив гідрофони на дні величезного акваріум-танку, в якому перебували дельфіни. Уживаючи цього «підводного вуха», вдалось йому записати на магнетну тасьму різноманітні звуки дельфіна. Деякі звуки були скрипкові, як ненамашені двері, інші «пут-пут-пут» звуки були з дельфінового сонару. Крім того були інші звуки, незнані людині, які повторялись та були виражені у формі запиту чи наказу. Д-р Ліллі є переконаний, що дельфіни мають свою мову.

У дальших експериментах д-р Ліллі заінсталював у танку з дельфінами ряд голосників, якими передавав людську мову. У відносно короткому часі дельфіни почали наслідувати людський сміх, свист, поодинокі букви азбуки, короткі сло-

ва і фрази. Дельфіни — це дуже розумні створіння; вони мають дуже великий мозок, більший, як у людини. Є докази, що вони можуть порозуміватися поміж собою, уживаючи своєї власної «мови». Можливо, у майбутньому ми навчимося порозуміватися з ними або і вони з нами. Під теперішню пору д-р Ліллі досліджує можливості нормальної розмови з ними.

Дельфіни

Що це є ця надзвичайна річ, яку називаємо звуком? Перш усього мусимо знати, що коли-небудь чуємо звук, щось мусить порушатися. Не може бути звуку без руху. Наприклад, коли ми говоримо, чи співаємо, в нас у горлі дрижать голосові струни, які цей звук творять. Струни скрипки дрижать під впливом смичка, міцно натягнена шкіра бубна відбиває удари молотка. У трубі ж звук твориться набагато простіше — там порушується саме повітря, пробігаючи швидко крізь дірки. Подібно може продукувати звук і вітер. Коли зробиться дірка в колесі авто, з нього виходить зі гуком повітря, отже — звук.

Без повітря не було б чути звуку. Триста років тому англійський учений Роберт Бойл умістив годинника в середині скляного дзвона, з якого ступнево випомпував повітря; як у дзвоні ставало щораз то менше повітря, звук годинника стихав, поки його зовсім не було чути. Насправді ж годинник ішов далі, але його цокання не було чути тому, що не було повітря, яке передавало б звук. Коли Бойл упустив повітря назад до скляного дзвона, то знову було чути цокання годинника.

Звук мандрує в повітрі хвилями.

Повітря можна прирівняти до великого озера, в яке кидаємо камінцями. Камінці творять хвилі, які мандрують по озері. Так і наші слова, які ми, як камінці, кидаємо в озеро-повітря, творять хвилі, які мандрують у далечинь.

Якщо десь поблизу є вухо, яке може чути звуки, то ті хвилі входять до нього. У вусі є «барабанчик», у який ті хвилі вдаряють. Барабанчик дрижить; ці дргання передаються маленькими кісточками до спеціального лабіринту, виповненого рідиною. Ця рідина покриває тисячі маленьких нервових клітин. Дргання в рідині передаються тим клітинкам, які їх «розшифровують» і передають до мозку відповідні сигнали. Ці розшифровані сигнали ми й сприймаємо в мозку — «чуємо» звук. Як бачите, наше вухо, це чудово досконалий і дуже скомплікований інструмент.

Сьогодні вчені роблять багато дуже цікавих винаходів у світі звуку:

● Лікарі-оператори уживають сильних ультразвукових хвиль під час складних операцій мозку.

Операція звуковими променями

● Дентисти починають уживати ультразвуку, щоб безболісно вертити дірки в зубах.

● Кораблі вживають ультратонічних хвиль, щоб міряти глибину океану, знаходити стада риб чи затоплені кораблі.

● Інженери винайшли спосіб мити посуд і прати білизну ультразвуком.

● Металурги вживають надзвичайно сильних звукових хвиль («шок»), щоб формувати метали: така звукова хвиля може сформувати складні металеві форми протягом частини секунди. Старими методами це забірало багато годин.

Тягарове авто їде дорогою

Світ звуку є просторий і скомплікований — не можливо про все розповісти в одній короткій статті. Нові винаходи в цій ділянці приходять майже щодня. Можливо, що хтось із Вас, Дорогі Читачі, буде цю захопливу ділянку студіювати і винайде ще нові застосування.

Бурлака

Зміст

ЮНАК

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОГО
ЮНАЦТВА

ТРЕТІЙ РІЧНИК

1965

ЮНАК

журнал
пластового
юнацтва

ЗМІСТ ТРЕТЬОГО РІЧНИКА (числа 1 - 12 за 1965 рік)

Заввага: перше число (перед рискою) означає число журналу, а друге число — сторінку в тому числі.

I. Оповідання, повісті, пригоди

- Біч Р.: Залізний Шлях — 12/20
Волдеман В. та Вол К.: Човном через океан — 5/4
Гаггард Т.: Дочка Монтезуми — 12/20
Ганушевський М.: Розвідувач-пластун — 1/16
Грінченко Б.: Мавпа та білка — 4/4
Дівчина герой з Каліфорнії — 2/23
Д. Г. Д.: Гудіні — 4/16
Ікер: Найновіше чудо техніки — 4/19
Коваленко Л.: Без імені — 10/3
Котляревський І.: Енеїда — 4/3
Ломацький М.: З юних днів, днів весни — 3/10
Ломацький М.: У завороженому світі Карпат — 7/4
Михита Л.: Два приятелі — 12/6
Парфанович С.: Такий він був — 2/4
Руданський С.: Баба в церкві — 4/3
Понеділок М.: У день народження — 3/5
Понеділок М.: Говорить лише поле — 1/5
Савицький Р.: Американське оповідання Гаролд Лемба "Про заповорожця" — 5/22
Сидір М.: Мій улюбленець — 12/7
Струк Д.: Аппліністка Ляля — 6/15
Сіроманські оповідання — 11/15
Бон-Бон: Гокс-покс — 4/14
Бон-Бон: Проблема паркування — 4/17
Сковорода Г.: Голова і тулуб — 4/3
Скот Р.: Бог — мій пілот — 5/19
Фрідко І.: З екзамену — 4/4

II. ПОЕЗІЯ, МОЛОДЕ ПЕРО

- Бойчук Б.: Фрагменти — 3/9
Бойчук Б.: На пластовому таборі — 11/20
Гарасевич А.: У горах — 6/11
Гнатів Х.: Він — 11/18
Городиловська З.: Віршована абетка — 11/25
Доріченко О.: Україні — 10/1
Калимон О.: Гурток "Рись" — 7/24
Карпенко М.: Дорога на Чорногорі — 6/1
Качмар О.: Моя сосна — 6/24
Коломисць Ю.: Гранчасте сонце — 12/4
Коломисць Ю.: Над твором — 12/4
Кульбак Л.: Скажи хороше українське слово — 10/4
Лада Д.: Любов — 4/24
Ластівки: Гурток "Ластівка" — 7/24
Макаренко О.: На футбольну тему — 10/21

- Маланюк Е.: Над Прутом — 7/3
Малишко Л.: Буду навчатись — 3/6, 12/1
Малишко Л.: Ритиму землю — 9/1
Мартинець С.: Камінці Надири — 11/18
Мартинець С.: Українським героїнам — 2/1
Марунчак О.: Художникам — 3/5
Марфієвич М.: В буйних верхах — 6/5
Мостович А.: Ніч — 11/18
Мостович А., Лесик Л.: Стежками культури ходять мандрувати — 11/19
Рильський М.: Мова — 10/8
Рильський М.: Як не любити — 2/3
Рубчак Б.: Старий поет — 2/8
Рубчак Б.: Елегія на Зелені Свята — 2/8
Слово о полку Ігореві — 10/1
Струк Д.: Скелясті Гори і ми — 6/17
Тарнавський Ю.: Поezії — 4/18
Харін В.: Альпіністи — 6/5
Чередиченко В.: Подарувала мати — 3/6
Шевченко І.: Веселики — 3/7
Яворський С.: Слізні з книгами прашання — 10/11
Янів В.: Перебій Прута — 7/3
- ### III. ГУТІРКИ
- Гутірка Деді Юрка: 1/15, 2/13, 3/13, 4/24, 5/12, 6/21, 7/19, 8-9/18, 10/17, 11/11, 12/16
Друг Крук: Куток старого юнака — 1/13
З гаври Старого Вовка: 1/1, 2/1, 3/1, 4/1, 5/1, 6/1, 7/1, 9/1, 10/1, 11/1, 12/1
Куток почувань і пера:
Саварин П.: Думайте, читайте — 1/20
Саварин П.: Книги морська глибина — 2/7
Куток старшого юнака, подруга Чайка: Що студіювати: 2/15, 3/17, 4/20, 5/22, 6/20
Сірий Лев: Елітарність Пласту — 3/3
Шпануйструна (В. Бандера): Чи варта студіювати — 5/20
Що студіювати:
бібліотекарство (Н. Соневицька) — 2/15
педагогіка (Ір. Ісаїв) — 2/15
право (М. Бабич-Трофіменко) — 3/17
друкарство (М. Баб'юк) — 3/17
економія (В. Бандера) — 5/20
військова професія (М. Кравців) — 4/22
мистецтво (Д. Зельська-Даревич) — 4/22
біологія (А. Головінський) — 6/20
медицина (О. Гаврилюк) — 6/20
- ### IV. УКРАЇНОЗНАВСТВО
- а) Визначні сучасні українці й молоді поети**
Бойчук Богдан (поет) — 3/9
Гніздовський Яків (мистецтво), М. К. — 6/2
Горбач Анна-Галія (література), Л-ка — 12/2
Грищенко Олекса (мистецтво), М. К. — 7/2
Добжанський Теодосій (наука), Оп. Архімович — 2/2
Добровольська Олімпія (театр), Л-ка — 9/12
Іларіон Митрополит (наука), Є. П. — 1/3
Килина Патриція (поетка), Б. Б. — 4/18
Коваленко Людмила (література), — 10/2
Коломисць Юрій (поет), Л-ка — 12/3
Лисько Зиновій (музика), Стежа Н. С. — 5/2
Ломацький Михайло (література), О. Б. — 7/2
Онацький Євген (література), Ларка — 3/3
Парфанович Софія (література), Л-ка — 2/3

Полонська-Василенко Наталія (наука), Д. С. — 10/2
Понеділок Микола (література), Л.ка — 1/5
Сліпий Митрополит Йосиф (наука), П. Біланюк — 1/2
Струк Данило (поет) — 12/3
Тарнавський Юрій (поет), Б. Б. — 4/18
Фіяла Юрій (музика) — 12/2
Харик Йосип (наука) — 9/2
Шевченко Ігор (наука), Р. Хом'як — 3/2

б) З історії української культури, визначні особи й події

Археологічні знахідки в Галичині — 9/13
Бережницький О.: Про Олексу Довбуша — 7/14
Гуцайлюк І.: З нагоди Шевченківських роковин — 3/8
Гуцульщина на чужині — 7/36
Довбуш: Гуцули-ловці — 7/16
Історичний календар — 1/4, 2/1, 3, 4, 6/4, 9/1, 11/1
Карта місцевостей у Слово о полку Ігореві — 10/0
Кордуба М.: Сповнений обов'язок — 11/25
Ломацький М.: Олекса Довбуш — 7/13
Молоде перо — 1/10, 2/22, 6/24, 7/21, 9/24
Нанашко: Що оповідає природник з Чорногори — 7/11
Нові видання: журнал "Пролом" — 1/21
Павленко В. Малюнки далеких предків — 9/14
Рудник В.: Наш Київ — 11/6
Савицький Р.: Цікаве про М. Лисенка — 3/18
Сірий Лев: Голуби над містом — 11/3
СМ: Письмо наших давніх предків — 10/6
Толочко П.: Давні скарби в Україні — 11/9
Ч. О.: Ноша Гуцульщини — 7/6
Чорногірський О.: Шезники, мавки та мольфарі — 7/9
Шептицький, Митрополит Андрій — 11/2
Що читати — 1/21, 1/22, 2/26, 4/26, 5/23, 7/23, 12/20
Яринич В.: Український екслібрис — 10/5

в) Українські пісні

Вечір у Верховині — 7/12
Діденко-Буєвський: На долині туман — 9/15
Певецький-Пясецький: Пісня Сіроманців — 4/24
Лепкий Л.: Бо війна війною — 4/5
Паливода-Годованець: На пластовому з'їзді — 4/9
Савицький Р.: Із давніх вже давен — 9/15
Савицька І., Тарнавська О.: При ватрі — 2/18
Сингаївський-Верменича: Чорнобривці — 10/23
Сокіл-Залеський О.: Пластова пісня — 3/19
Сома-Сандляр: — Мрія — 11/18
Тиха Тиса воду несе тихше — 8/8
Устиянович К., Вахнянин: — Пісня Вікінгів — 5/6

V. ПЛАСТУВАННЯ (практичне, літунське, водне), ХРОНІКА, СПОРТ

Альбатрос: Вітрильник — 5/15
Альпінізм в Україні: Підкорювачі гір — 6/11
Антоневич Д.: Правила безпеки на воді — 5/9
Бережницький О.: Ватра — 5/2
Бережницький О.: Пласт на Гуцульщині — 7/27
Біланюк О.: Літунська пригода — 5/18
Б. В.: Третє літунське крило "Вихор" — 5/17
Близнак У.: Табір "Шляхами Віків" — 2/25
Бойко Л.: Посвячення пластового прапора в Едмонтоні — 3/26
Борущко М.: Стежкою відважних — 6/18
Вацке Р.: Наш табір "Юнак" у Саскатуні — 9/26
Відзначення наших подруг — 12/25

Водне пластування:

Колцьо Н.: З життя залог — 1/12
Л. Чировський: Морський вишкільний курс — 1/16
Войта Ч-ть: Веслування — 5/10
Грушкевич М.: Як ми святкували 22-го січня — 3/26
Гурток "Калина": Із пластування в Англії — 10/27
Гурток "Соловейко": Моя перша нічна стійка — 7/23
Гурток "Чайка": Дивлячись очима дитини — 7/22
Даревич Ю.: Линва в горах — 6/6
ДеКастор: Таємниця однієї ночі — 4/12
Дещо з альпіністики — 7/17
Д. К.: Пустити мене мамо, до табору — 4/12
Друг Сяхо: Дивись! На тебе ждуть верхи — 6/8
Заважович Р.: Пригоди з метрополії — 1/26
Здобуття великої гори — 6/23
Зимова прогулянка — 4/24
Зубальський Б.: Наша прогулянка — 7/22
Ільницький О.: Водно-літунсько-мандрівний табір — 12/1
Качмар Б.: Дух "Лісової Школи" — 1/26
Качор С.: Працюємо нашу курінну — 10/26
Кравс О.: Курінне свято в Сиракузах — 3/7
Кравс О.: Пластова стрілецька ватра в Сиракузах — 9/25
Косович А.: П'ятдесят мильових мандрівок — 5/27
Крумшин З.: Табір на Бобрівці — 11/27
Кузик Т.: Наш зимовий табір — 5/27
Куток літунського пластування:
Лучкань С.: Перша літунська ескадра — 1/18
Стахів З.: Атмосфера — 10/13
Телесик В.: Понад усіма — 1/11
Літунські терміни — 5/18
Лучкань С.: Мірнання напрямку і магнітне відхилення — 5/16
Лісова Школа — 1/2, 3/26, 11/14
Морський годинник — 5/6
Нащо мені рукавички (хроніка) — 6/26, 7/25
Нові відзнаки — 11/8
Плаксівий Л.: Моя перша прогулянка на "Високу" — 7/15
Повх Ю.: Перегонове плавання — 5/11
Пришляк Л.: Незабутня зустріч — 2/25
Спорт — 9/28, 10/22, 9/18, 2/12
Старак І.: Дещо про альпінізм — 6/13
"Стежки культури" ч. 1 — 11/17, 12/0
Струк Д.: Табір Хомолонгма — 12/8
Східняк: Українські першості в тенісі — 10/22
Усміхнися — 4/17
Табір "Стаємо до змагу" — 2/26
Федоренко: Від Кожум'яки до Жаботинського — 10/22
Цвіль Х.: Гурткова прогулянка — 7/23
Чорноморець Іонтек: Дещо з історії морського пластування — 5/7
Чорноморець Іонтек: Мореплавання — 5/5
"Юнак" здобуває Аргентину — 9/27
Юначка з Іонкерсу: Юначки у Іонкерсі — 9/25
Ярема: Наші пластуни в Аргентині — 9/22

VI. НАУКА, ПРИРОДА, ТЕХНІКА, ЦІКАВЕ

Бачинський Л.: Скоб білохвостий — 5/3
Василенко П.: Історії олімпійських ігриш — 9/18
В. Б.: Зниклі велетні — 10/18
В. М.: Господарі глибини — 5/13
Дністровий Ю.: Отець Агапій Гончаренко — 3/20, 4/10
З. О.: Цікаве з математики — 6/14

Іщук М.: Пластова геометрія — 1/24, 2/12
 Календарі — 12/27
 Коваленко Л.: Один день фізики — 9/6
 Колісниченко Ю.: Праобраз храму науки — 9/5
 Кузьма Ю.: Життя під водою — 5/14
 Л-ка: Бібліотеки світу — 10/12
 Ларка: Книги морська глибина — 10/12
 Лось Ю.: Ракети, електрони і ми — 12/18
 Лось Ю.: Гелікоптер, атом, космос — 9/9
 М. О.: Літаки, що летять просто вгору — 9/10
 Природа:
 Дерево баобаб — 6/10
 Молочне дерево — 6/16
 "Живе джерело" — 6/19
 Нотатки натураліста — 3/21
 Пружко Д.: Карпатська папуга — 10/18
 Рання птаха — 9/3
 Ремзей У. Д.: Боги, демони і люди — 6/14
 Росляк Я.: Сніг і лід — 6/11
 Сіроманець: Тасмніці цікавого світу — 1/11, 2/9, 11/6
 С. М.: Трохи цікавого з історії бальонів — 9/11
 С. М.: Тасмніці атома — 3/24
 Цікаве зі світу:
 істивні свічки, собаки ліліпути — 6/26
 спільні людини з'їсть — 6/26
 тварини і бовни — 7/13
 печеня з голкою — 6/26
 спімак важкотлет — 4/23
 вигляди мурашки — 4/23
 жук волохатий — 6/19
 Чи знаєш, що — 10/19
 Чи знаєш, що сонце — 9/19
 Чи знаєш, що це: Згадки зі світу науки і техніки — 11/12

VII. ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

(ручні вироби, знання, виховання)

Головіньська М.: Ручні роботи — 9/12, 10/15
 Гребелька Л.: На пластовий базар чи для себе — 2/20
 Даревич Д.: Ручні роботи — 2/20, 3/23, 6/23, 10/24
 Микита Л.: Прирласи на ялинку — 12/26
 Прочитай і подумай — 2/6
 Учимося вишивати — 11/26
 Чайка: Ручні роботи — 11/20

VIII. ГУМОР

Грінченко Б.: Ковбаса, сто вовків — 4/4
 Діма про тих, хто спізнається до школи — 7/21
 Завжди доброї гадки — 1/25
 Зі стрілецького гумору — 11/9
 Народний гумор:

 Циганова помилка і другі — 5/4
 Голова і тулуб — 5/3
 Віддайте рибалки — 4/7

Ікер: Найновіше чудо техніки — 4/19
 Козак Ю.: Тинди-ринди — 5/24
 Л-ка: Зі сміхом крізь сторіччя — 4/2
 Лещетарські усмішки — 2/17
 Лис Микита: Про що звірі мріють — 10/19
 Мандрівництво — 5/17
 Оповідання про Цяпку — 4/6
 П. Ю.: Марш спортсвця — 4/9

Паливода-Годованець: Блискавка на пластовому з'їзді — 4/9
 Пан Т. О'Фель: Зі сіроманського гумору про цибульоїда — 4/7

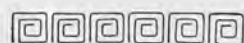
Пан Т. О'Фель: Це — 4/8
 П. Я.: Прогулькова — 4/8
 Руданський С.: Баба в церкві — 4/3
 С. В. і Х. К.: Стежки культури — 11/18
 Стрілецький Гумор — 4/6
 Усміхнись — 1/25, 2/24, 10/23, 11/10, 12/19, 12/25
 Франко І.: З екзамену — 4/4
 Шацька А.: Усмішка — 4/26

IX. РІЗНЕ

Загадки — 1/24, 2/19, 3/25, 4/30, 5/26, 6/24, 7/20, 9/19, 10/25, 11/24, 11/13, 12/25
 Пластова оселя в Клівленді — 12/27
 Привіт з таборів — 12/14
 Подруга Оля: Пластункам на вушко — 1/14, 2/16, 4/21, 5/23, 7/18, 9/16, 10/16, 11/21, 12/17
 Поради Подруги Деди — 1/14, 2/13, 3/24, 4/24, 5/22, 6/21, 7/19, 9/17, 11/10, 12/16
 Представляємо "Проломівців" — 12/5
 Привіт "Юнакові" — 2/27
 Прийма Р.: Поїздка до Вашингтону — 2/22
 Сіак Д.: Найпопулярніша гра — Футбол — 10/20
 Трофименко С.: Шаховий кутос — 5/6, 6/26, 7/27, 10/25
 Україна на Олімпійських змаганнях — 2/17
 Успіхи наших друзів у війську
 (Содоль, Олек, Кравців, Дармохвал) — 9/20
 Хто нищить "Юнака" — 6/2
 Цікава всячина — 4/23
 Чи знаєш, що — 1/27, 2/24, 10/25
 Що ти думаєш — 5/23
 Що пише українська преса про "Юнака" — 11/20
 Що читати — 1/22, 2/26, 7/24, 10/28, 12/20
 Янів В.: Добре діло гідне наслідування — 7/25

X. ЦІКАВІ ІЛЮСТРАЦІЇ, ЗНІМКИ

Балас В.: Ніч під Івана Купала — 7/9
 Бодайся когут збудив — 4/5
 Відліл "Літаючих козаків" в авіації США — 9/21
 Готур-борсук — 7/11,
 Дараби на Черемоші — 7/8
 До бігу готові — 5/27
 Довбуш Олекса — 7/13
 Докурився — 12/10
 Карта Західної України — 7/1
 Літературний гурток читає вірші — 12/0, 11/17
 На таборі — 12/23
 Ноша Гуцульщини — 7/6
 Павленко: Малюнки далеких предків — 9/20
 Пластун парашутист — 4/26
 Репін: Лист-відповідь запорожців — 4/2
 Слово о полку Ігореві — 10/10
 Таборова брама — 11/12
 Типи людей і краєвиди Гуцульщини — 7/11
 Чиї це очі — 12/24

ПЛАСТУНКА МАМА ВУШКО

ЯК ПОЛИВАТИ КІМНАТНІ КВІТИ?

Напевно, у кожної з Вас, Дорогі Подруги, є дома кімнатні квіти, які не лише прикрашують хату, але і додають їй привітливості характеру. Не завжди є можливість і гроші придбати цілу хату татими квітами, які часто при теперішніх умовах нашого життя не тримаються довго, бо звичайно купуємо їх у крамниці з квітами, де вони стоять в ледниці. Тому зелені квіти у вазонах відповідно плекані куди практичніші та довготривалі.

Звичайно піклування домашніми квітами належить до мами або бабуні, але не один раз трапляється, що в часі їхньої неприсутності чи недуги Вам треба їх у тому заступити, тож добре було б Вам знати, що робити, щоб Ваші мами чи бабуні із жалю не ламали рук, що загинула їхня «найкраща квітка». Цілий секрет у піклуванні кімнатних квітів полягає у відповідному їх поливанні, і про це хочу Вам тепер дещо сказати.

Перш усього пам'ятайте, що не можна Вам забувати про цю працю і пригадати собі день перед приїздом мами, що Ви, наприклад, тиждень не поливали квітів, отже, тепер треба їх — «раз, але гаразд». Поливання квітів — це мусить бути дуже точна і систематична робота, але треба її виконувати відповідно до рослини щоденно чи раз на два дні, але завжди в тій самій порі дня. Вода до поливання не може бути за холодна, а радше літепла, а поливати треба біля країв вазона, не змочуючи стебла рослини. Треба, щоб вода зволожувала всю землю і витікала на підставку, яку звичайно кладеться під вазон. Коли однак по 1-2 годинах ще є вода на підставці треба її злити, а не залишати, бо це доказ, що рослина має вже досить вологості. Ознакою того, що час підливати рослину є дзінкий звук при по-

стукуванні вазона і прив'ялі листки. Надмірне поливання викликає пожовкнення листків і з'явлення моху чи плісняви на землі.

Найменше поливання потребують кактуси і агаві, а найбільше рослини з великим листям, яке випаровує багато води, як от — бегонія, ципелла, а також усі роди папороті. Бегонії, релатива, цикламен треба поливати лише на підставці, на якій стоїть вазон. Цикламени, які так гарно цвітуть взимку, не люблять гарячого сухого повітря кімнат із центральним опідуванням. Їх найкраще тримати в кімнаті, яку не опалюється. Рослини з великим листям, як ось такі популярні у нас фікуси, поливати помірно, але зате треба часто змивати або оприскувати їх листя. Це саме торкається олеандра. Зате геранію оприскувати взагалі не можна і поливати треба дуже обережно, бо як замочите стебло або листя, рослина зігниє.

Напевно, у кожної з Вас дома є до поливання окремий дзбаночок із вузькою шийкою, і коли будете поливати, тримайте його низько над вазоном, щоб не розмивати землі довкруги квітки. До змивання листків уживайте звичайної губки, яку можна всюди купити.

Усі мої поради мусите, однак, пристосувати до місця свого осідку. Коли живете в сухому канадському підсонні із гострою зимою, напевно прийдеться поливати квіти частіше. Якщо живе-те близько води і маєте тепле вогке підсоння, квіти треба підливати куди рідше. Тому саме подаю Вам, як треба пізнавати, коли Ваші квітки потребують відживи.

А в загальному кажуть, що до кімнатних квітів і їх піклування треба мати окремий дар — може саме не одна з Вас виробить собі його при допомозі моїх указівок?

Подруга Оля

Кажуть кохання гори перевертає...

Дорога Даво!

Останнього року на всіх таборах була дуже популярна т. зв. «Бурлацька пісня». Всі її співали і ми, розуміється, також. Однак наші деякі подруги казали, щоб не співати «Гарі, гарі, життя бурлацьке...» а вже краще «гори, гори...». Казали, що вже досить, що це російська пісня з нашими словами, то не треба ще й російських слів додавати. Але нам здається, що «Гарі, гарі» краще звучить. Як думаєш і чи ти чула цю пісню?

Лариса

Дорога Ларисо!

Розуміється, чула я цю пісню не один раз. І вона цього року така була популярна в США як у часі зустрічі «Марічка», а колись ще давніше «Чорна кура». Так воно є, що деякі пісні хутко прищеплюються і всі їх люблять, а деяких ніяк не можна зашепити. «Бурлацька пісня» присматра, легка і на таборі надається до співання, але все ж Ваші подруги праві, коли радили Вам не вживати в ній російських слів. Чи не деклямувала Ти ніколи про «рідну мову, чисту мов слюза?»

Подруга Дада

Дорога Подруго!

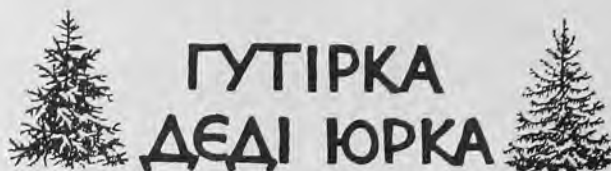
Наша пластова домівка є в «Народньому Домі», і ми маємо там приміщення лише на п'ятницю увечорі і в суботу ранком. Але завжди, як ідемо сходами чи перед домом зустрічаємо різних людей, що заходять туди до інших домівок, а в п'ятницю на різні імпрези. Мені мама завжди каже, щоб я вбиралася на сходи чисто і порядно або, як треба, в однострій, а наша подруга часто приходить у штаних і до того дуже яскравого кольору. Чи Ти думаєш, що це не шкодить і що всі ті, що її бачать, не сміються з неї?

Маруся

Дорога Марусю!

Уявляю собі, як Тобі мусить бути соромно за Твою подругу і як важко, що не знаєш, як їй звернути увагу. Її штани є дуже не на місці в домівці, хіба що йдеться про знімковий випадок, як велика сніговія чи прогулянка за місто, яка вирушає саме з домівки. Але як знаю, звичайно провід станиці не дозволяє взагалі дівчатам приходити на пластові зайняття до домівки в штаних, і це торкається всіх також, і в першу чергу виховниць. Може попроси маму, щоб поспитала кошову, чи у Вашій станиці також зобов'язує таке доручення, а якщо ні, то чи не можна його впровадити зараз у життя.

Подруга Дада

З ПРОВІДНИКАМИ ГУРТКІВ

Дорогі Друзі Гурткові!

У попередній нашій гутірці я намагався переконати Вас, що **ДОБРО СПІЛЬНОТИ** — **ЦЕ ВАШЕ ДОБРО**, бо спільний успіх підносить теж **ОСОБИСТУ ВАРТІСТЬ** кожного з Вас.

Тепер я хотів би спинитися над поясненням самого слова **СПІЛЬНОТА**. Отож цим словом означено зовсім малий або й дуже чисельний гурт людей, яких лучить щось спільне в одну цілість.

Так кожному з нас найближчою і найважливішою спільнотою є родина або сім'я: батько, мати, сестри і брати. Їх лучить спільна любов, віра, мова, звичаї, спільний дім тощо. **Родина** — це так, як у природі атом: якщо через якісь особливі події розбіється, це спричинює велику шкоду і потрясання її складових частин.

Зі здорових родин — атомів складається ширша спільнота: рідна українська громада, далі національна група українців у країні нашого поселення, а вкінці ціла українська спільнота у світі. 75% її живе на рідних землях, а 25% поза їх межами у різних країнах світу.

Внутрі цієї всесвітньої української спільноти існують різні її складові частини для окремих цілей і завдань: різні церковні і світські організації. Кожна на свій лад хоче бути корисною для свого рідного народу. Важливим однак є те, щоб ці організації не надумували цієї свободи на негідну чи й нечесну конкуренцію і боротьбу між собою, а старалися ділами доказувати свою корисність для громади і добро цілої спільноти ставили вище від своїх власних інтересів.

Серед таких організацій існує теж і наш **Пласт**, що поставив своєю ціллю виховати своїх молодих членів на корисних, чесних і розумних громадян свого народу.

У гурті різних етнічних груп, українці, що живуть поза межами прадідної своєї території, входять у склад ще іншої спільноти: держави свого поселення. Закони цих держав дозволяють своїм етнічним групам плекати і зберігати рідну культуру. Визначні державні мужі навіть виразно закликають нас до цього, бо це зовсім не перешкоджує бути добрим громадянином держави, у якій молодші з нас уже народились, а в якій ми всі тепер постійно живемо.

Про це треба Вам теж погугторити на сходах Вашого гуртка.

СКОБІ

Ваш Дедя Юрко

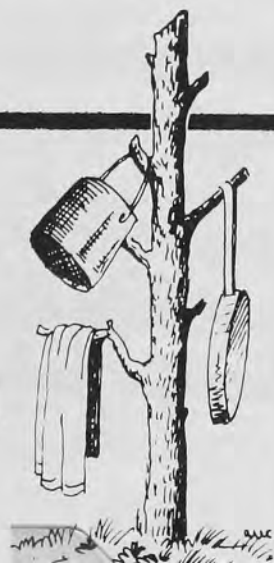
Зайняття у таборі «ЛІСОВА ШКОЛА» з 1965 року, що вже вдруге відбувся з успіхом на території Гантера недалеко Нью-Йорку: піонерство, картографія, поміри... А часом приходиться і баняки мити... Це називається: «кухарство»...

Фотознімки: пл. сен. Юліан Крижановський, ЛЧ.

Фотомонтаж: ст. пл. Тит Геврик, СМ.

*Лісова
школа*
1965

СПІШУ, ЛЕЧУ ДО КСЕНІ

Українські пісні

Слова Д. ПАВЛИЧКА.
Муз. О. БІЛАША

Пісня для вокального квартету

Як впáде в Чорногорі
Холодна роса,
Як зажевріють зорі
В глибоких небесах,
Спішу, лечу до Ксені
Через плаї зелені,
Через плаї зелені,
Чи жде мене моя краса!

Вона виходить з хати,
Хустина — маків цвіт.
Чи можна не кохати
У вісімнадцять літ!
Ой гаю мій, розмаю,
Я знову обнімаю,
Я знову обнімаю
Мою любов, мою, мій цвіт.

Внизу шумлять смереки,
Зітхає синій бір,
Молочний шлях далекий
Біжить верхами гір,
І в ту щасливу пору
Ми можем вийти вгору,
Ми можем вийти вгору,
По тім шляху, по тім до зір.

Та в нашій Чорногорі
Із кожного вікна
Свої сіяють зорі
Чи осінь, чи весна.
Та й мила біля мене,
Моя гуцулка Ксеня,
Моя гуцулка Ксеня,
Як та моя зоря ясна.

Рухливо

Як впáде в Чорногорі хо. ло. дна. роса.
Як за. же. врї. ють зо. рі в гли. бо. ких не. бе.
се. як за. же. врї. ють зо. рі в гли. бо. ких не. бе.
ся, спі. шу, ле. чу до Ксе. ні че. рез пла. ї зе.
ле. ні, че. рез пла. ї зе. ле. ні, чи жде мене мо. я кра.
ся, спі. шу, ле. ні чи жде мене мо. я кра. са!

ТАБІР У ГОХЛЯНДІ

ДОПИС З ЄВРОПИ

Як пильна читачка «Юнака» ствердила я, що українські пластуни довідуються найбільше про життя своїх друзів і подруг у США та Канаді, а мало знають про наше життя в Європі. Я цього року їздила вже вдруге до табору у Гохлянді в Німеччині і хочу розповісти дещо про нього.

З Парижу виїздила я вдощ, тож і не здивувало мене, коли до табору довелося йти з автобусу по болоті й під дощем... Булава табору чекала нас під шатрами. Але... козак не без долі, і вже надвечір вигулькнуло сонце, яке було для нас ласкаве повних три тижні, являючи виняток в усій Європі.

Табір наш був у Горішній Баварії, в лісі, над Ізаром та між двома гірськими (холодними!) потоками. Були тут новачки й новачки та юначки й юначки. Кількість учасників досягла 126, в більшості з Німеччини, кілька осіб із Франції, одна з Австрії, одна з Югославії. Мене вразило, що діти говорять між собою по-німецькому. Ну, я розумію, що можна говорити по-французькому, чула дітей, що говорять по-англійському, але по-німецькому?... Присутність тих, що не знають німецької мови, прискіпшила перехід на українську мову.

Вірте мені, що щоденна програма точнісінько така ж, як і в усіх пластових таборах: кожного дня те саме, аж хочеться чогось іншого. Тож провід табору подбав й про це, улаштувавши нічний алярм.

Із жахом і обуренням зустріли ми комендантку, що будила нас о пів до четвертої вранці. А вона із ще більшим обуренням:

— А ви що, не чули свистка? За десять хвилин, щоб усі були на збірці в однострою і з наплечниками.

Хоч не за десять хвилин, але — були. Повели нас побачити схід сонця. Хто мешкає на селі або в маленькому домику, для того це може й не новина. Але для нас, що живемо у великому місті, схід сонця — рідко бачена річ. Та й для вас, що живете в Америці, не така вже й звичайна, бо хто з вас устає до сходу сонця?

По росі пішли ми лісом на гору. Звідти перед нами, у передранковій млі відкрилась чудова панорама Ізару, що змією в'ється між рінню і корчами, широкою долиною. А сонця нема... За календарем воно мало бути перед п'ятою годи-

ною, але за українською звичкою... спізнилось. Аж ось почало з'являтися з-за гір величезним червоним серпом, потім перемінилось у велике коло, і врешті заискрилось вогняною кулею і зіграло нас. Раді, зі співом повернулись ми до табору. Подорожі, на галявині, розклали вогонь і наварили чаю, замість козацької каші. Але на справжньому вогні та й у справжньому казанку.

Великою пригодою була цілоденна мандрівка в гори. Напередодні нам дозволено раніше лягти спати. Устали, коли ще білий туман покривав табір. Було холодно. Після молитви, зі грітій теплим чаєм, рушили ми з галасом і піснею. Ішли повз хлоп'ячий табір, хлопці ще спали. Ми їм заспівали «многая літа» і пішли до Кенігсдорфу.

Селяни вже були на роботі. Із цибулястої дзвіниці линув голос дзвону понад завітчанним селом. Автобус підвіз нас до Бад Тельц, звідти інший до Ленгрісу, а звідти вже рушили ми пішки на першу лекцію альпінізму.

Спочатку пішли асфальтовою дорогою, далі зійшли на кам'янисту, а там звернули на стежку. Вийшли в поле. Сонце пече, а перед нами спинання вгору... Відітхнули, підживились і далі вдорогу. Перед нами ліс, що обіцяє холодок, тож, прискіпуємо кроку. Холодок ми знайшли, але стежка пішла стрімко вгору і ноги почали боліти. За якийсь час зустріли ми нашу Булаву, що будувала тріумфальну браму для нашої комендантки, що залишилась позаду.

Голий схил гори зустрів нас спекою, у якій похитувались гірські квіти. Але тут дали нам відпочинок в ресторані, з підкріпленням. Останні шістсот метрів були таки справді важкі. На шпилі сіли ми, заспівали і пішли вниз іншою дорогою. Над стежкою паслись корови, що почали йти за нами, дзеленькаючи калаталами. Ми бігом — вони теж... Страху ми наїлись, доки корови не вирішили звернути в інший бік.

Далі дні минали без особливих пригод, але в готуванні останньої ватри. Високо палахкотіло полум'я, урочисто падали слова прощання голови КПС у Німеччині пласт. сеньйора проф. Д. Пеленського, весело думали наші пені по баварських горах, нічну тишу прорізував наш безжурний сміх. Чергового ранку стало справді сумно, хоч по мене приїхала вся родина і забирала мене

ВОДНА МАНДРІВКА

З морсько-вишкільного табору на острові серед Індіанського озера ми цілим табором поїхали на одноденну мандрівку байраками, на північний кінець Індіанського озера. Ранком ми оглядали чудовий краєвид — з води підносилися білий туман, і озеро й доколiшні гори виглядали немов укриті снігом. Ми вирушили на воду і пливли на північ. Віяв привітний південний вітер та допомагав нам веслувати. Однак, на відкритому озері хвилі ставали досить високі, і тут ми почули один з найкращих звуків у природі — як човен перескакує через хвилі, і хвилі, які б'ються під човном. Також дуже цікаво було дивитися на інші човни, яких хвиля підносила в повітря і потім кидала знову у воду.

Учасники водної прогулянки

Після кількох миль плавання ми доїхали до кінця озера, де стіною стояла тама. Від цього місця життя наше стало важче. Довелось переносити байдаки по стрімких скелях і через гущавину лісу до місця, де ми могли спустити їх на річку, яка рвучким потоком виливалась із цієї тами. Там ми пхали човни по воді, самі ідучи по каменистому дні. Час до часу ми всідали на канойки і їхали, однак, щокілька хвилин доводилось вилазити. Кілька разів ми переходили через рвучі пороги повні небезпек, але також повні краси і сили природи. Один юнацький човен (в якому були Тарас Павліє, Андрій Пришляк та Юрко Фаріон) поринув у воду. Коли хлопці повилізали з нього, вода забрала канойку і понесла. Однак, ми її зловили і потім було важко, але примусне завдання — виливання води з човна.

на вакації до Італії — з перспективою побачити улюблений Рим і всі капітолські гуси.

За три тижні ми зжилися, багато навчилися, звикли до життя в природі, зовсім відвикли від комфорту і прийшли до висновку, що без нього можна зовсім добре обійтися в доброму товаристві та при цікавих зайняттях. Ми твердо собі приобіцяли зустрітися на друге літо в таборі. У цьому чи іншому — бож у кожному пластовому таборі милі товаришки, українські пластуни.

пл. юн. Тоня Штуль
Париж, Франція

Відчалиємо — початак прогулянки на пороги.

Під час цієї пригоди вода забрала весло, в одного юнака черевики, а в другого — штани. Трохи далі за течією потоку мені трапилась також одна пригода. Коли я старався стримувати канойку, на якій сиділо два хлопці, нагло струм води захопив човен, і мені довелося бігти за ним по каменях. Я пустив човен і сам упав у воду. Шалена вода несла мене мов м'яча, оббиваючи від каменя до каменя. Тому, що човен трохи затримувався на каменях, він залишився за мною. Тоді канойка напливла на мене. Пізніше я зловився якогось каменя, що виставав з води, трохи відпочив і швидко виліз на надбережну скелю.

Після цих порогів ми виїхали на спокійне озеро і там причалили до берега. Кожний узягнүвся в щось сухе і ми пообідали.

Закінчення табору. Капітан водного табору, Вол. Пилишенко, читає наказ. З права стоять: кр. ком. США, С. Лучкань кр. ком. Аргентини — В. Іваник і Б. Пузяк з Канади.

Поворотна дорога була багато важча, бо треба було пливати проти вітру, і знову ми мали кілька різних пригод. Коли ми вже повернулися до табору, то багато хлопців говорили, що це була найкраща прогулянка і найбільша пригода в їхньому житті. Справді можна було подивлятися зарядність, витривалість і мужність українських юнаків. Це також правда, що учасниками нашого табору були одні з кращих наших пластунів. Щире спасибі належить нашому капітанові, пл. сен. Володимирові Пилишенкові, і всім тим, хто уможливив пластування нашим юнакам.

Р. Т.

Увага! Увага!

Передплатники «Юнака»,
ПЕРЕДПЛАТУ
можна тепер вплачувати в То-
ронті в **пластовий кооператив**
«ПЛАЙ», а в Нью-Йорку в **пла-**
стовій крамниці — «МОЛОДЕ
ЖИТТЯ». Річна передплата для
Канади та США є тепер 5 дол.

На Листопадовому апелі Пл. Станиці в Нью-Йорку в дні 31. 10. 1955 р. вступили в ряди юнацтва новачки 19-го гнізда "Звірі Українських Лісів". Це була для них велика подія, на яку чекали вже довго та нетерпеливо. На світлинці бачимо, як їх вітає їхній новий впорядник із 3-го Күрєня УПЮ-ів ім. І. Мазепи ст. пл. Богдан Ключас.

НА ЯРМАРКУ КНИЖКИ репортаж

Франкфурт над Майном, економічний центр Західної Німеччини, багатий не тільки комерційними, але й культурними подіями. Уже від декілька сторіч тут відбуваються різні виставки, ярмарки.

Отак щороку восени з'їжджаються і виравці із цілого світу, щоб показати свої книжки, головню нові видання. Цілий тиждень відкритий ярмарок щополудня для численних відвідувачів. До полудня тут ходять тільки книгарі й видавці. З'їжджаються сюди не тільки видавці та книгарі, щоб поширити збут чи закупувати, але й автори, перекладачі та графіки, щоб нав'язувати контакти, поговорити із знайомими та збирати обіцянки щодо нових публікацій.

Щовечора під час ярмарку відбуваються вечірки, аранжовані великими видавництвами, куди сходяться різні видавці та автори, які читають уривки своїх творів.

Ярмарок розділений на шість павільонів, у яких книжкову продукцію виставлено за фаховими ділянками. Широке місце тут займають національні подержавні видавництва. Багато заступлені тут крім, очевидно, німців, американці, англійці, французи, італійці, угорці, поляки тощо. Українські книжки, у не ду-

же численному обсязі, репрезентовані на стендах Советського Союзу західно-німецьким Брюкен-Ферлагом, який є представником СССР на Німеччину.

Поміж советськими книжками (близько 2000 позицій) було близько 70 українських титулів, — менше ніж минулого року. Між цими виданнями було декілька томів вибраних творів видатних українських письменників і поетів (Шевченка, Рильського, Франка, Коцюбинського), біля десятки мовознавчих видань, декілька мистецьких альбомів та книжки й брошури для дітей. На стендах деяких західних видавництв тут і там зустрічався якийсь український переклад.

Середньошкільна молодь любить відвідувати цей ярмарок — тут панує приємна атмосфера, можна збирати безліч кольорових проспектів, образків та паперів.

З року на рік ярмарок розширює свій обсяг і стає все помітнішою подією в культурному світі.

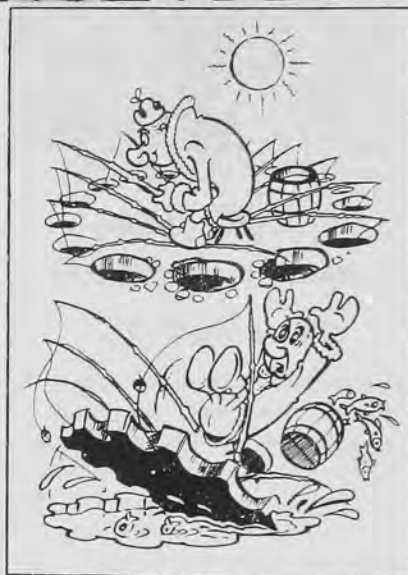
Було б доцільне, щоб і українські еміграційні видавництва разом узяли участь у цьому ярмарку та презентували чужинцям і нашу книжкову продукцію у західному світі.

Катерина Горбач
Німеччина

Одна жінка до другої: Ви сьогодні чогось захрипли. Чи не перестудилися?

Друга: Ні, мій чоловік вчора прийшов трохи запізно.

БЕЗ СЛІД

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пла-
стові відзнаки до одностроїв
і таборовий виряд ♦ пласто-
ву літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTZIA, Inc.

302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

НАМ ПИШУТЬ ЮНАЧКИ ТА ЮНАКИ...

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

Вишіть ще сьогодні

5.00 дол.

передплату за «Юнака»

на 1966 р.

Використайте для цього листок зголошення передплат, долучений до січневого числа «Юнака» за 1966 р. На 4-й сторінці обкладинки біля адрес наших передплатників з Канади і США є зазначений місяць і рік, доки заплачена передплата.

ПРОГУЛЯНКА ЮНАЧОК З БОФФАЛО, США

Подруги нам проголосили прогулянку. Ми мали мати одноденний виїзд. У таборівій кухні ми одержали сухі харчі і пиття. З наплечниками вирушили ми з піснею «Наплечники готові, прощай, любе дівча...»

Ми побували на одній фермі, де був гарний потічок, а навколо гарний ліс... Перед відходом ми подякували власникові за дозвіл і дали йому на пам'ятку на корі різьблений образ, який нам представляв наш табір...

пл. прих. Ірина Слободинська,
40 кур. УПЮ-ок ім. кн. Ольги,
Боффало.

З ТАБОРУ ЮНІ МРІІ, на Новому Соколі

...Я опинилась у шатрі разом із двома дівчатами з Клівленду. Інші дівчата були з Нью-Йорку. Одначе я жила з ними дуже. Кожна з нас мала іншу вдачу, але ми так ізжилися, що знали вже, як поводитись з котрою і коли. Уже після табору, ми всі вирішили, що можемо добре бути дипломатками...

пл. уч. Ліда Боднар,
«Веселка» 28 кур. УПЮ-ок, Клівленд

...Мій перший юнацький табір. Назвали ми його «Юні Мрії». Ця назва разом з іншими споминами залишилась в наших серцях. Цей табір мене так багато навчив цікавого і показав, якими пластунами ми повинні бути...

пл. прих. Діана Райца

...На цій таборі я здавала частину першої пластової проби. Я також навчилася, як бути справжньою пластуною і як виконувати свої обов'язки...

пл. прих. Ліна Мітрінга
40 кур. УПЮ-ок, Боффало

Цьогорічний табір на Новому Соколі залишив мені приємний спомин з нічної стійки.

Табір уже спав. Ясне світло місяця освічувало поляну, на якій півколом були встановлені шатра. Ми зраділи, коли місяць прийшов нам з поміччю у сторожі табору. У той час мені прийшла на думку пісня, яку ми в новачстві часто співали: «Ой місяцю, місяченьку срібнолимиий стороженьку»...

пл. прих. Іванна Салдит

ПРО ТАБІР «ВУЗОЛ ДРУЖБИ» біля Дітройту

...Усі ми зокрема любили спорт, бо тоді могли йти купатись, грати вббіванку, кидати списками, кулею. Увечері був спіє та вогник. Вогник — це була найвеселіша частина нашого дня...

пл. юн. Дарка Дем'янчук,
гурток «Веселка», 28 кур., Клівленд

«На оселі «Діброва» погода була прекрасна. Кожний день був теплий від другого. Але зате було ба-

гато піонірки. Та після першого тижня це скінчилось. З одних труднощів ми ввійшли в другі — бо тепер замість піонірки були по 5 чи 7 гурток на день, щоб підготувати нас до прогулянок, до теренових ігор, до іспитів умілостей... Та щоб не виглядало нам, що це був день мук, то все розвеселяли нас увечері вогником, або ж — ватрою...

пл. уч. Ліда Кусяка,
гурток «Веселка», 28 кур., Клівленд

...На «Діброві» я мала нагоду не тільки набуті різних пластових умілостей, але й проводити час серед краси природи. На таборі виробляємо почуття дисципліни, потребу правопорядку та співвідповідальності за долю наших друзів...

пл. уч. Люба Росул,
гурток «Веселка», 28 кур., Клівленд

ПЛАСТОВА КОЛЯДА У РІДЖАЙНІ

Уже другий рік зчєрги пластуни з Ріджайни ходили під час Різдвяних Свят з пластовою колядою.

Цього року нас було дві групи: одна дівоча, в якій були юначки і новачки, та хлоп'яча, яка складалася з новаків.

Ми навчилися під проводом подруги Соні співати три нові коляди, а хлопців учили колад друзі Богдан, Зенон і Ярослав.

Тут у Ріджайні, цьогорічні Різдвяні Свята були дуже зимні. Падав сніг і дув безупинно морозний вітер.

Ми відвідували доми наших батьків, членів Пластприяті і наших знайомих. У кожній хаті нас радо вітали, приймали солодким і дарували колядою на потреби нашої пластової групи. Пл. прих. Тамара Воробій складала побажання у дівочій групі, а новак Андрій Скрипник у хлоп'ячій.

Ми заколядували близько \$200, які зуміємо на таборовий виїзд, бо вибираємося на крайову пластову зустріч і гірські табори, що відбудуться від 17 до 31 липня ц. р. у Скелястих Горах у західній Канаді. Із заколядованих грошей пересилаємо \$5.00 на пресовий фонд «Юнака», якого радо читаємо.

Пл. уч. Надя Казимира
писар гуртка «Кедрина»
Ріджайна, Канада

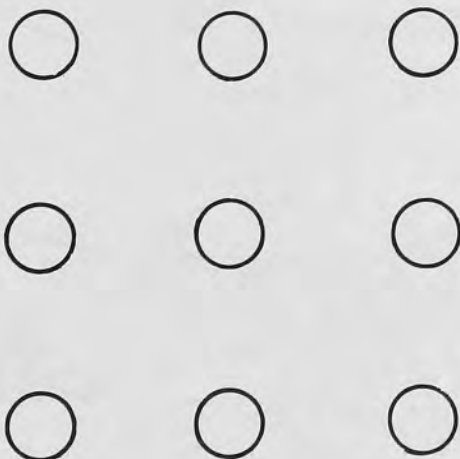
1. СХОВАНКА — ПТАХИ УКРАЇНИ

У схованці заховано назви 31 птахи, що живуть в Україні.

П	А	В	О	С	О	Р	О	К	А	Б	С	Л
Т	Е	О	А	А	К	У	І	Ф	Л	Д	Н	С
И	К	Р	Е	П	А	В	О	О	Е	Л	О	Т
Ц	І	Н	І	Ш	Д	Е	А	Б	Т	Р	О	І
І	Л	А	А	Т	Л	І	І	В	І	О	В	В
У	У	Р	К	Е	Д	І	З	Ч	Д	С	В	К
К	Ш	Г	Й	Л	Р	О	А	Ю	М	М	А	А
Р	И	У	А	Б	Б	О	Е	Р	У	О	Ж	Н
А	Д	Є	Ц	О	Я	І	О	Г	А	К	А	Ч
Н	Щ	Ь	У	Б	О	О	У	У	О	П	А	К
И	Ц	З	А	Л	О	І	А	Г	Ж	У	А	А
Ь	Д	О	Р	К	О	О	У	Л	Л	О	Ц	Г
Є	О	З	А	Е	О	О	У	Л	О	Ж	Б	У
З	У	К	Р	Е	Б	О	У	Л	О	Ж	Б	У
П	У	К	Р	Е	Б	О	У	Л	О	Ж	Б	У

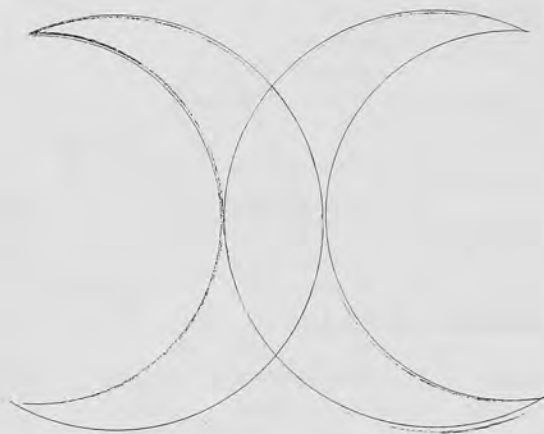
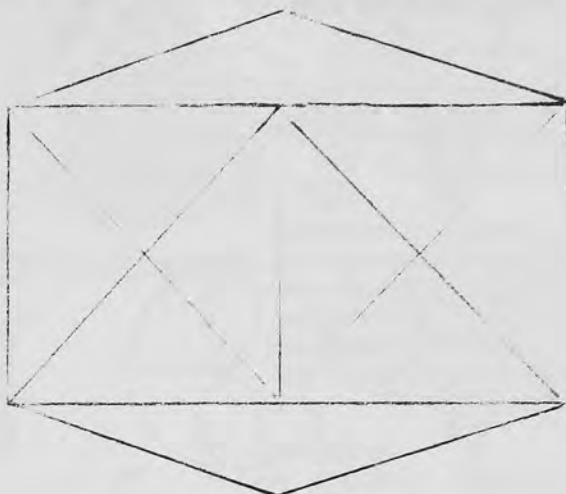
2. ГЕОМЕТРИЧНА ЗАГАДКА

Нарисуйте, не відриваючи олівця, 4 прямі лінії, що переходитимуть через цих 9 колісцят.

3. ЗАГАДКОВІ ФІГУРИ

Нарисуйте такі фігури, не відриваючи олівця від паперу та не перетинаючи лінії.

УСМІХНИСЯ!

— Кава то дуже дивний напій!

— Чому?

— Насамперед її палять, щоб була чорна, потім доливають молока, щоб була біла, мішають з цикорією, щоб була гірка, і додають цукру, щоб її засолонити.

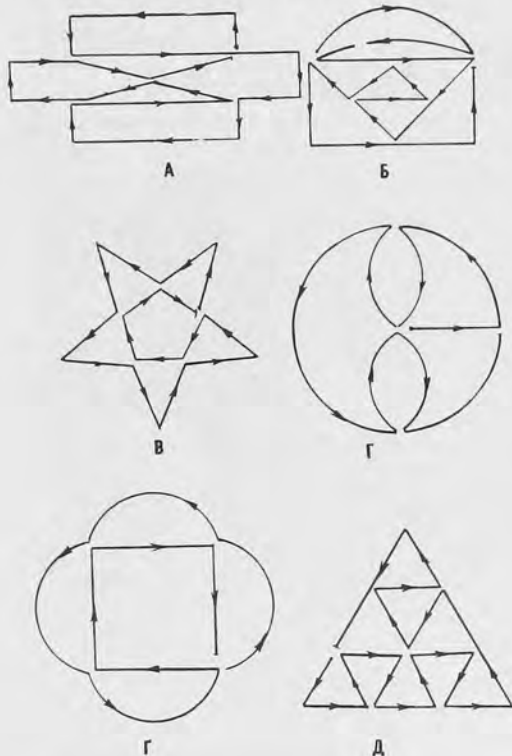

— Знаєш, жінко, той наш сусід дивна людина! Все життя тратив здоров'я, щоб рятувати гроші, а на старість тратить гроші, щоб рятувати здоров'я!

ХОДАТАЇ НКЕР'ВЕОУ

із числа за січень ц. р.

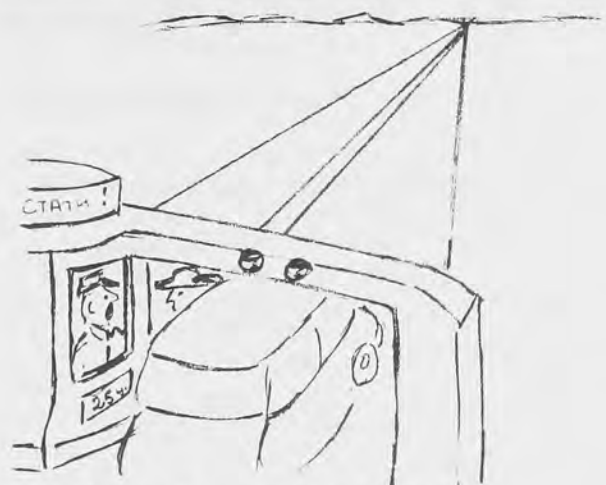
1. ЗАГАДКОВІ ФІГУРИ

2. «ЗИМНА» ЗАГАДКА

А) МОРОЗ, АКОРД, НИТКА, ДОШКА, РУКАВ,
ІСКРА, ВАТРА, КОЛОС, АРКАН.
Перші букви дають: **МАНДРІВКА.**

Б) БОРОШНО, УЖГОРОД, РИБНИЦЯ, ЛІМНИ-
ЦЯ, АРІЗОНА, КОЛОМІЯ, АВОКАДО.
Перші букви дають: **БУРЛАКА.**

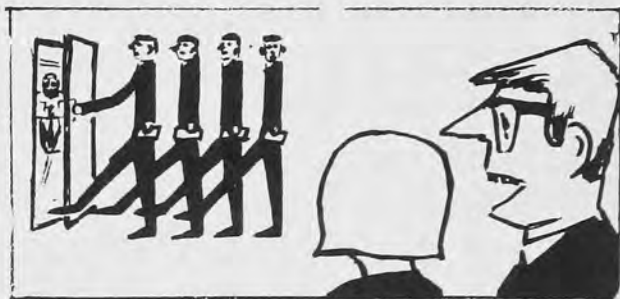

Їдьте два дні прямо, а тоді вліво...

УСМІХНИСЯ!

Тепер, коли нарешті ми самі...

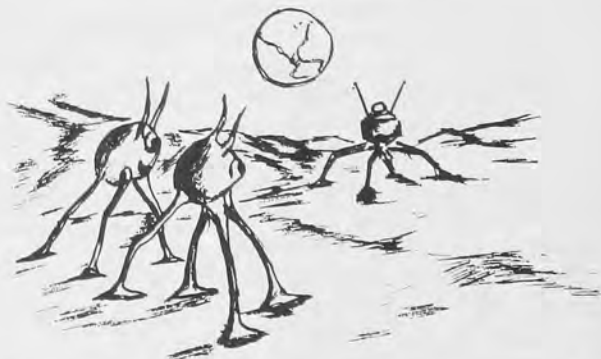

— Які стрункі хлопці!

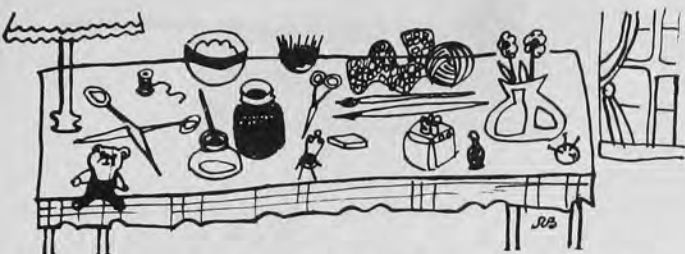
— Ні, вони йдуть до іспиту переповнені знанням
і бояться розлити хоча б краплю!

Випередив!

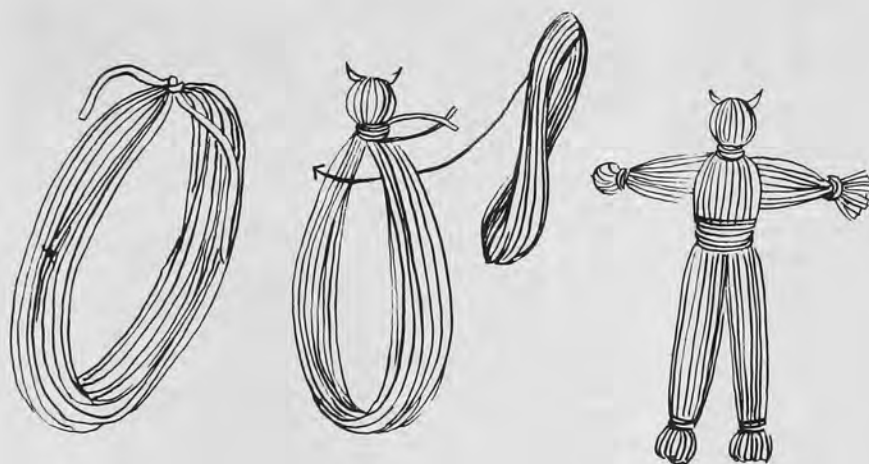

Ох, але ж вони такі звичайнісінькі собі, як і ми!

ДЛЯ ВМІЛИХ РУК

“ЧОРТИКИ” З ВОЛІЧКИ

ДАРМОВИСИ

Чортиком з волічки можна прикрасити подарунок, або прикріпивши до позолоченого прутика, обдарувати когось на вечорі «пластового чортика».

Потрібно:

- червоної і чорної волічки,
- голки до вишивання з великим вушком,
- ножиць,
- тонкого дротика на хвості і вила (можна оминуті)

Що робити:

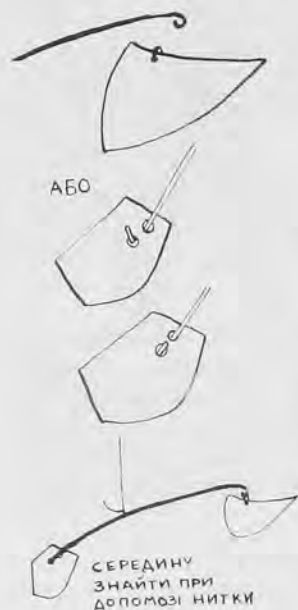
Залежно від бажаної величини чортика, намотати відповідну кількість чорної волічки на руку або картон. На грубенького чортика намотати більше волічки. Зав'язати в горі пластовий вузол, відділити приблизно одну шосту волічки з гори і перев'язати впоперек так, щоб був ефект шийки.

Тоді намотати додаткової волічки на руки, перетягнути під шийкою через половину тулуба, та перев'язати червоною волічкою пояс, кінцівки.

Голкою вишити очі, ніс, рот, вуха тощо. Дочепити волічкою обкручений хвостик та вила і чортик готовий.

Другого спробуйте з червоної волічки, а викінчіть чорною: Якщо забажають «чортиці», не перев'язуйте ніг, а тільки розігніть спідню волічку і буде довга спідничка.

пл. сен. Дарія Зельська-Даревич

Ви напевно чули про американського модерного скульптора Александра Колдера та його дармовиси (прецизно збалансовані декоративні скульптури, які є рухомі).

Перші з таких дармовисів появились у 1930-тих роках, а тепер їх продають по крамницях, як декорації до модерного уме-

блювання або як іграшки для немовлят, бо кажуть, що немовлята залюбки слідкують за рухом дармовиси.

Дармовиси досить легко самому зробити — і навіть досить дешево. Спершу спробуйте зробити одного з паперу, а потім із металю.

До паперового дармовиса потрібно:

- дрiт (ч. 12, 14, 16 або 18 — т. зв. гальванізоване залізо), також може бути дрiт із вішаків.
- груба кольорова текстура,
- найлонові нитки, голка, ножиці.

До металевого дармовиса потрібно:

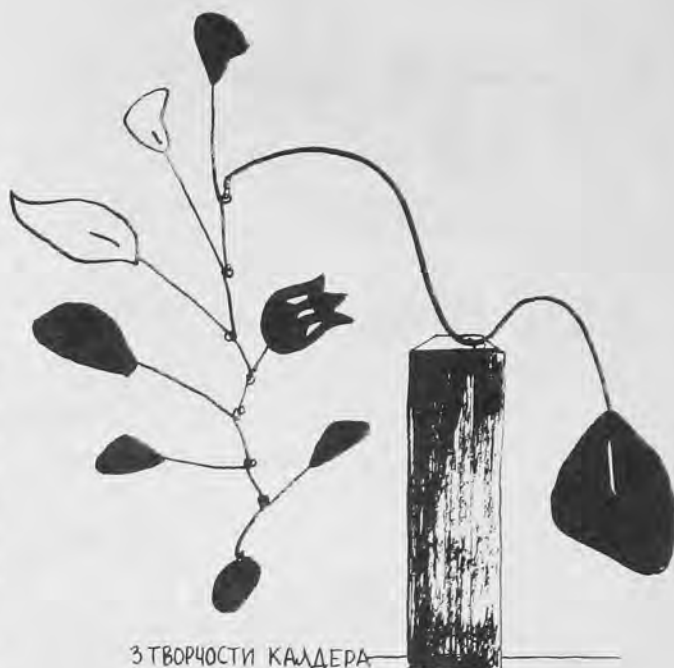
- дрiт (такий, як і до паперового дармовиса),
- тонкий кусник металю (з консерв, з пущок оливи до авта,
- щипці і ножиці до металю,
- фарби до металю, пензлі і
- тонкий дрiт, кольорове скло.

Як робити дармовиси?

Витяті форми з текстури чи металю прикріпити до дроту — залежно від бажаного ефекту: форма-кінцівка має рухатись або бути стабільною. Частини зчіплювати кілочками та петлями в дроті, щоб краще ворушились. Цілість можна завісити на подвійну довгу нитку, щоб цілий дармовис обертався з рухом повітря.

Пам'ятайте, що дармовис буде багато цікавішим, коли збалансуєте його несиметрично. Це тяжче і вимагає більше терпеливості та фантазії, але зате куди краще та оригінальніше.

Дарія Зельська-Даревич

Один багатий англійський лорд, який живе в Лондоні, перед від'їздом на вакації покликав свого секретаря і дав йому таке доручення:

— «Я виїжджаю на три місяці до Швейцарії. Буду там жити в глухому селі, де нема телефонів, бо хочу відпочити в примітивному оточенні. Нікому не кажу, куди їду, бо не хочу, щоб мені мої знайомі докучали. Сподіваюсь, одначе, дуже важливого листа із чеком на 5 тисяч фунтів. Як тільки цей лист прийде, прошу мені його негайно вислати літунською поштою».

Лорд виїхав і за тиждень одержав листа від свого довголітнього солідного і дуже чесно-го секретаря:

— «Дорогий Пане! У поштовій скриньці є якийсь лист, мабуть той, що Ви його сподівались. Не можу одначе його добути, бо скринька замкнена, а Ви не лишили мені до неї ключів. Очікую Ваших указівок. Завжди вірний і відданий Вам

Джек.»

Лорд зараз же відписав йому:

«Ключ до скриньки є в лівій, найвищій шухляді мого бюро, під книжкою з наголовком «Ключ до щастя».

Лист з Лондону до Швейцарії іде два дні. У часописах не було згадки про літунські катастрофи. Минає три тижні, а від секретаря ні відповіді, ні того важливого листа. ЧОМУ?

Подав В. Гнат «Бурлака»

Відповідь на стор. 28

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших друзів і друзів з приводу їх дня народження, іменин, різдвяних чи великодніх свят, успішного закінчення шкільного року чи інших подібних нагод — це

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА «ЮНАКА»

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

що вплинули до адміністрації «Юнака» від жовтня 1965 р. до лютого 1966 р.

пл. сен. о. Володимир Тарнавський, Едмонтон	1 пер.
пл. сен. Ярослав Іванусів, Едмонтон	2"
пані Ніна Мудрик-Мрич, Торонто	1"
пл. сен. Євген Барановський, Австралія, вдруге	5"
д-р Роман Смик, Коал Сіті, США	1"
пл. сен. Надія Гафткович	4"
пл. сен. Роман Копач, Торонто	1"
пл. сен. Марія Павлишин, Торонто	1"
пл. сен. Юліян Крижановський, Філадельфія	1"
пл. сен. Володимир Стефанишин, Філадельфія	1"
пл. сен. Богдан Ухач, Дітройт	1"
пл. сен. Яро Гладкий, Гаррісбург, США	1"
пл. сен. Лариса Музичка, Кентон, США	2"
пл. сен. Галина Хамула, Нью-Йорк	2"
пл. сен. Богдан Саврас, Нью-Йорк	1"
Пластова Станиця, Едмонтон	1"
Проф. Володимир Міяковський, Нью-Йорк	1"

Разом 27

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК для юнака чи юначки при кожній нагоді —
ЦЕ ПЕРЕДПЛАТА «ЮНАКА».

Наша акція у справі дарункових передплат «Юнака», що в першу чергу призначені для зразкових, але незможних юнаків і юначок з європейських і південно-американських країн, наводить серед наших читачів шораз то більше зрозуміння. ЗРОБІТЬ «ДОБРЕ ДІЛО» та зголосіть і Ви одну дарункову передплату!

Чи Ви вже
зголосили свою
ДАРУНКОВУ
ПЕРЕДПЛАТУ
«ЮНАКА»?!

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

● "З приємністю стверджую, що «Юнак» насправді цікавий. Він має різноманітний матеріал і тимсамим збагачує наше знання про теперішній український світ". — **Пл. роз. Марійка Мотиль, Нью-Йорк.**

● "...Наш Кіш Пластунук при допомозі Пластприяту улаштував традиційну "Пл. кутю". З доходу, яку ми мали, призначено 6.00 дол. на пресфонд «Юнака». — **Пл. сен. Е. Андрухів, кошова, Монреал.**

● "...У долученні пересилаю поштовий переказ на 125.00 дол. і список 25 передплатників «Юнака» на 1966 рік. В Сиракузах все юнацтво на 100% передплатило свій журнал". — **Пл. сен. Марія Логаза, станична, Сиракузи, США.**

● "...Хочу заявити, що ціню Ваш журнал. Зміст цікавий, важливий, потрібний і на часі". — **Ст. пл. Звенислава Ізю, Оттава.**

● "...Прикладаючи при цьому поштовий переказ на дол. 5.00, прошу вислати в 1966 р. Ваш дуже цікавий журнал моїм унукам". — **Вол. Міяковський, Нью-Йорк.**

● "...На Новий Рік я ходив "засівати" і зароблені гроші пересилаю на пресфонд «Юнака». Пожертви склали: 3.00 дол. п. О. Заброський, 2.00 дол. п. І. Городиська, по 1.00 дол. пл. О. Ганкевич, Л. Ганкевич, Н. Кузик, Б. Роговський і д-р Р. Погорецький". — **Пл. пр. Павло Дурбак, 25 курінь УПУ-ів, ім. сот. Ю. Головінського, Чикаго.**

● "...Я бачив і мав нагоду прочитати Ваш журнал «Юнак». Мені він подобався і я просив батька дозволу замовити журнал. Батько погодився, і я долучую передплату на 1966 рік. Прошу прислати мені журнал кожного місяця". — **Володимир Камінський, Торонто.**

● "...У долученні пересилаємо грошовий переказ на передплату Вашого цінного журналу для Першої Української Католицької Цілоденної Школи св. Йосафата в Торонто". — **За "Батьківський Комітет": Емілія Мельник, Торонто.**

● "...Дорогий Юначе! Я до Тебе пишу і хочу Тебе і всіх Твоїх читачів привітати із Рождеством Христовим і Новим Роком усім добрим і побажати багато охоти до читання «Юнака». Пересилаю передплату на 1966 р. в сумі \$5.00 і \$1.00 на пресовий фонд". — **Наталка Стрілецька, Монреал.**

● "...Висилаю 5.00 дол. як передплату на «Юнака» для моєї донечки". — **Олег Шугль, Париж, Франція.**

● "...Пересилаю \$20.00 на 4 дарункові передплати, які прошу вислати, починаючи від числа за грудень 1965 р." — **Пл. сен. Надія Гафткович, Гартфорд, США.**

● "Я дуже зацікавлена Вашим журналом «Юнак», який Ви оголошуєте в «Свободі». Я бажала б, щоб Ви вислали мені показове число «Юнака». Якщо мені сподобається і буде відповідати для моїх дітей, тоді вишлю 5.00 дол. на річну передплату за «Юнака». **Ніна Грушко, Вудбрідж, Н. Дж., США.**

Останнє наше звітлення про дарункові передплати було поміщене в «Юнаку» ч. 9 за 1965 р. Разом з попередніми досі зголошено 107 дарункових передплат. Хто черговий зробить «добре діло» і зголосить дальші дарункові передплати?

До Передплатників «Юнака» в Канаді і США!

ПОГЛЯНЬТЕ на Вашу адресу

на четвертій сторінці обкладинки цього числа

Біля Вашого імені на адресі є надруковане число, що означає місяць і рік, до якого Ви маєте заплачену передплату за «Юнака». Це число надруковане при нагоді писання наліпок з адресами на підставі стану записів у картотеках наших передплатників на 15 січня ц. р. Усі влати, що надійшли до нашої адміністрації після 15 січня, не є узглядені. Чергова зміна дат заплачених передплат відбудеться аж при найближчому писанні адрес у квітні цього року. На підставі цих даних всі наші передплатники у США і Канаді мають змогу зорієнтуватися доки заплачена їх передплата і повинні негайно вислати передплату за 1966 рік, а післяплатники теж свою залежність за попередній час.

Будьте ПЕРЕДплатником, не ПІСЛЯплатником «Юнака»! Тому ШЕ НИНІ вишліть 5.00 дол.

— передплату на 1966 рік.

Прохаємо виповнити листок зголошення передплати, долучений до попереднього (січневого) числа «Юнака» і разом з чеком або грошовим переказом вислати до нашої адміністрації!

АДМІНІСТРАЦІЯ

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію «Юнака», подаючи свою давню й нову адресу.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У «Юнаку» ч. 1 за 1966 р. на 27 сторінці пропущено пояснення і підпис до ілюстрації «Зима». Це є ілюстрація з обкладинки звіту юнацького змагу гуртка «Серни», 34 куреня УПЮ-ок у Сиракузах, США. Ілюстрацію виготовила пл. розв. Оксана Кравс.

ХОЧУ ПЕРЕПИСУВАТИСЯ

Шукаю охочих (у віці від 16 до 20 років) переписуватися зі мною. Учуся у класичній гімназії у Франкфурті над Майном у Зах. Німеччині. Моя адреса:

Katharina Horbatsh, Frankfurt/Main,
Platenstr. 135, West-Germany.

ВІДПОВІДЬ ДО «ШЕРЛЮКА ГОЛМСА»:

Лист лорда до секретаря з вказівками, де знайти ключ до поштової скриньки, також лежить у цій замкненій скриньці.

(дивись сторінка 26.)

Гасло пластового юнацтва
Канади в 1966 році:

«Дивись! На тебе ждуть верхи!»

Від 17 до 31 липня ц. р. відбудеться в Скелястих Горах, у Альберті, Західня Канада,

Крайова Пластова Зустріч

та гірські мандрівні табори для юнаків і юначок у віці від 12 до 17 років життя.

Учасники мусять бути в доброму фізичному стані. Члени УСП і УПС можуть узяти участь як члени провідів зустрічі і таборів.

Учасники таборів будуть поділені на чотири групи:

- а) старші юнаки (15—17 роки),
- б) старші юначки (15—17 роки),
- в) молодші юнаки (13—14 роки),
- г) молодші юначки (13—14 роки).

Оплата за зустріч і таборів, разом 2 тижні — \$35.00
ЮНАКИ І ЮНАЧКИ!

● Голосіться до участі в зустрічі і таборах у Скелястих Горах через Ваших зв'язкових до Вашої станичної старшини!

● Усі потрібні інформації і пояснення одержите від Ваших зв'язкових!

● Слідкуйте за дальшими оголошеннями в справі зустрічі і таборів у Скелястих Горах в чергових числах «Юнака»

СКОБ!

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В КАНАДІ

БАГАТО КЛОПОТІВ

роблять нам ті передплатники, що змінюють адресу, але одночасно не повідомляють нас про те. Через те пропадають вислаті на давню адресу примірники "Юнака", а багато передплатників, що змінили адресу, щойно пізніше — після кількох місяців повідомляють нас про те та просять нас вислати їм неодержані числа "Юнака". Часто ми не можемо, на жаль, уже того зробити, бо вже не маємо тоді рекламаних чисел. Тому

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ,

хай заряд повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи одночасно свою давню і нову адресу.

Адміністрація «ЮНАКА»

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Пл. прих. Павло Дурбак, Чикаго, придбані гроші під час засівання з нагоди "Нового Року"	10.00
6 Курінь УПУ-ок ім. У. Кравченко, Едмонтон	10.00
Кіш Пластунів у Монреалі, частина доходу з "Пластової куті"	6.00
Пл. сен. Володимир Дармохвал, Вест Орендж, США, замість різдв. побажань своїм друзям і знайомим	5.00
Пл. сен. Роман Рогожа, Бруклін, США	5.00
Пл. сен. Ігор Стецюра, Торонто	5.00
Юначки Пл. Групи в Ріджайні, Канада, частина з закладованих грошей	5.00
Пл. розв. Оленка Дем'янчук, Торонто	2.00
Пл. юн. Богдан Заремба, Елізабет, США	1.00
Пл. юн. Євген Волошин, Акрон, США	1.00
Пл. юн. Юрій Фаріон, Парма, США	1.00

Разом у цьому списку \$51.03

ОДИНІЦКА
ПЛАСТОВА КРАМНИЦЯ
В КАНАДІ

ПЛАЙ

продает

● книжки — шкільні підручники — молитовники — часописи — журнали — образи; ● різьбу — рами до образів — кераміку — вишивки — полотно і нитки до вишивання; ● дитячі іграшки — спортивне приладдя — таборовий виряд; ● солодоші — содові води; ● пластові однострої, відзнаки і т. п.

● Кооператива «ПЛАЙ» приділяє щорічно зі свого зарібку більшу пожертву на пластові цілі.

PLAY - COOP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto 3, Ontario

Хто з вас подорожує

○ літаком ○ кораблем ○ поїздом ○ автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожний квиток і одержати безплатно всяку інформацію

в українським подорожнім бюро
Маркіяна Когута і Дарії Залозецької

BLOOR TRAVEL AGENCY

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ОЩАДЖУЙТЕ І ПОЗИЧАЙТЕ

в кредитівці
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

САМОПОМІЧ

в Філадельфії

- Особисті позики на купівлю домів і авт
 - Студентські позики зі сплатою ратами аж після закінчення студії
 - Телефон: ГЛ 5-8770
- 4814 N. Broad St. Philadelphia, Pa., 19140

Пластуни і Пластунки в Монреалі!

ВСІ СВОЇ ОЩАДНОСТІ СКЛАДАЙТЕ
в Кредитівці

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ НАСА

а вони з відсотками придадуться Вам в часі Ваших студій. По інформації голосіться в Централі при вул. 120 Дюлут схід, або телефонічно 845-8365 в урядових годинах. Щоденно: від 10-ої ранку до 2-ої попол. і від 5-ої до 8-ої веч. В суботи: від 12-ої до 3-ої попол.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку

(в Пластовому Домі)

Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- + Зими і теплі перекуски, сліданки, полуденки + содові води
 - + морозиво + солодоші — теж вибагливі, імпортовані
 - + шкільні і канц. приладдя + українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічів нашої молоді!

Увага!

Увага!

Передплатники «Юнака»,

ПЕРЕДПЛАТУ

можна тепер вплачувати в Торонто в пластовій кооперативі «ПЛАЙ», а в Нью-Йорку в пластовій крамниці — «МОЛОДЕ ЖИТТЯ». Річна передплата для Канади та США є тепер 5 дол.

КИВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

27 РОДІВ СМАЧНОГО ХЛІБА

а крім того

РІЗНОРОДНІ КАЛАЧІ І БУЛОЧКИ
випікає щоденно для Вас і Вашої родини відома
в Торонті й Онтаріо пекарня

2-20 Fraser Ave. Toronto, Ont.
Phone: LE 6-1196

Нормально банки платять за ошадності
3 відсотки. За Ваші ошадності НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в на-
шій кредитівці одержите: **5½ %**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОШАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Українська пекарня

The Future Bakery

якої власниками є

АННА і пл. сен. РОМАН ВЖЕСНЕВСЬКІ

випікає

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

і всі інші печива

735 Queen St. W. Toronto, Ont.

це прик-
стуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАТУНИ І ПЛАТУНКИ!

Складайте Ваші ошадності в найбільшій
і найстаршій в Торонті Кредитівці

**Українська
Кредитова Спілка**

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

КУПУЙТЕ

ФАРБИ ДО МАЛЮВАННЯ ДОМІВ

★ порцеляну та скляні вироби ★ кухонний по-
суд ★ ремісничі знаряддя ★ всі залізні това-
рі в українській крамниці ПЕТРА ГОЛОВАТОГО
(При перехресті вулиць Дандес і Дафферин)

FEDERAL HARDWARE

1475 Dundas St. W. Tel.: 536-3826

Пластун Ти, юнак?
ОШАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той даляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2331 West Chicago Ave. — Chicago 22 Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Чи Ви вже вирівняли передплату?